

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Sacerdos Aut Sanctus Aut Reprobus

Dufrène, Maximilian

Augustæ Vindelicorum, 1743

Dissertatio Præliminaris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60483](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60483)

*Sacerdos aut sanctus, aut re-
probus.*

TRIDUUM
SACERDOTALE
DIES PRIMA.

Dissertatio preliminaris.

In illa verba 1. Cor. 16. v. 22. si quis non
amat Dominum nostrum Jesum Christum,
sit Anathema.

Eris bellorum fluctibus, & in-
faustis quassationibus quàm mi-
serè pulsetur hodiernus orbis,
notius vobis est, Domini mei,
quàm ut opus habeam eundo
per singula demonstrare. Ad
malorum causam investigandam potiùs con-
vertamur, ut presso tantis calamitatibus
mundo pro Sacerdotalis officii munere suc-
curramus. Quænam igitur præsentium ma-
lorum infausta radix & origo pestilens di-
cenda

A

cenda

cenda nobis erit? Peccatorum foedissima monstra vos quidem arguetis, in quæ Sacerdotali zelo quàm sæpissimè detonatis. Uti que scelerum abominandæ foeditates, quæ mundum hodie turpiter inficiunt, malorum omnium causa recto iudicio dicuntur. Sed nondum hîc sistendum nobis est: ulterius inquirendum, undenam hæc ipsa scelerum sentina profluat: unde sit hæc sordium horrenda colluvies, qua mundus non inquinatur modò, sed & totus mergitur. Missis ambagibus, quod res est, verbo dicamus: sola JESU Christi DEI ac Domini nostri turpis ignorantia & causa omnium peccatorum, & malorum inde manantium infausta origo est: (a) *Mundus eum non cognovit!* En pestiferam radicem! en fontem venenatum! en totius miseræ fundum foeculentum! *Mundus eum non cognovit.* Sed quid hinc consequitur? Istud malorum triste compendium sequitur (b) *Et sui eum non receperunt.* Ignoti enim nulla cupido: hæc autem infortuniorum summa est, Christum non recepisse. Sic namque deficit filiorum DEI beatissima progenies: deficit sanctus: deficit generatio rectorum, qua deficiente omnis quoque benedictio deficit; namque sola (c) *Generatio rectorum benedicetur.* Quinam verò sancti illi, & filii DEI fortunatissimi, qui felicitatem Orbi universo aspirant? Non alii profectò, nisi qui agnitum Domini-

(a) JoAn. 1. (b) Ibid. (c) Ps. III.

Dominum nostrum IESUM Christum receperunt. Nam (a) quotquot receperunt eum, dedit eis potestatem filios DEI fieri his, qui credunt in nomine ejus. Sed eheu! defecit sanctus, quia mundus eum non cognovit: amaret, si nosceret: reciperet si amaret: in sanctorum, & filiorum DEI sortem veniret, si reciperet. Non recipit Dominum gloriæ infelix mundus, quia non amat: non amat, quia non agnoscit: & quia nec recipit, nec amat, nec agnoscit, sedet in tenebris & in umbra mortis sine luce, errat sine duce, labitur sine fulcro, solvitur sine vinculo, in sordibus suis computrescit absque remedio. Verùm sinamus nos malè feriatum mundum sordescere, quantum volet: istud nunc sollicitè agamus, ut crassam illam, stupidam, & infelicem IESU Christi DEI ac Domini nostri ignorantiam, malorum omnium fontem, quam longissimè à nobis arceamus. Adeò pronum est, Domini mei, hujus ignorantiae infelicis dira caligine implicari, ut & ipsos IESU Christi Discipulos, utut cum Magistro suo divinissimo familiariter conversantes apprehenderit. (b) Tanto tempore vobiscum sum, questus est de ipsis aliquando Servator, & non cognovistis me! Utinam in nos Sacerdotes non recidat similis querela! utinam nobis non objiciatur, quod Judæis Domini prodigia quotidie cernentibus, & beneficia expertis objectum est: (c) Medius

A 2

ve-

(a) Joan. 1. (b) Joan. 14. 9. (c) Joan. 1. 26.

vestrūm stetit , quem ignoratis ! Væ ! iterum væ nobis , si cum cæco mundo & perfida Judæorum gente JEsū Christum ignoramus : beatissimos nos ! si cum Sanctis omnibus Christum didicerimus . Rem magnam dico , sed verissimam dico : sancti sumus , si JEsū Christum didicimus ; reprobi , si eundem ignoramus . Ut verò amplius & amplius rem tantam discamus , huic sacratissimæ Sanctorū scientiæ triduum consecramus . Alme Spiritus ! per te sciamus , da Patrem , noscāmus atque filium : te utriusque Spiritum , qui cum Patre JEsū clarificas , credamus omni tempore .

Hæc est vita æterna (a) effatum est sapientiæ increatæ longè certissimum : seu quod idem est , hæc vita sancta , vita beata , ut cognoscant te DEum verum , & quem misisti JEsū Christum . (b) Nōssete , ait Regum sapientissimus de eādē incarnata Sapientia , consummata iustitia est , & plena genuinæ sanctitatis mensura . Verūm non sufficit nobis , Domini mei ; profectò non sufficit qualiscunque tantūm , perfunctoria , iners ac sterilis JEsū Christi notitia : intima sit oportet , actuosa & foecunda , ut germanos veræ sanctitatis fructus progerminet . Eja dilectissimi , mentis oculos in Auctorem fidei & Consummatorem JEsū defigamus : qualis & quanta sit sacratissima illius persona , consideremus . (c) venient nobis omnia bona pariter
cum

(a) Joan. 17. 3. (b) Sap. 15. 3. (c) Sap. 7.

Sacerdos aut sanctus, aut reprobus. 5
*cum illa, & innumerabilis honestas per manus
illius.*

PARS I.

*JESUS Christus ab aeterno ES in
Lege veteri consideratus.*

JESUM Christum DEUM ac Dominum no-
strum primò quidem in illa æternitatis
abyssò, ante omnia sæcula genitum non
nihil contemplemur. Qualis & quantus
hìc est! DEUS de DEO, lumen de lumine,
DEUS verus de DEO vero: omnipotens,
omniscius, independens, immutabilis, in-
comprehensibilis DEUS: in splendoribus
Sanctorum: ante Luciferum, ante omnem
creaturam genitus, consubstantialis Patri,
& per omnia æqualis, per quem omnia
facta sunt. (a) *Quàm grandis hic sermo & in-
interpretabilis ad dicendum! quoniam imbecilles
facti sumus ad audiendum & capiendum tan-
tum Mysterium. Hanc divinam caliginem
ingredi non est animus; sed profundissimè
tantùm adoramus ex Patre natum ante om-
nia sæcula.*

At non solùm DEUS, sed & homo est
DEI filius: DEUS ex substantia Patris à sæ-
culo genitus; homo ex substantia Matris in
sæculo natus: verus DEUS, verus homo,
unus Dominus & Salvator noster JESUS
Christi

A 3

(a) *Hebr. 5. 11.*

Christus. Hic ille desideratissimus Messias & Redemptor est, quem ab æterno prædestinatum, & à mundi exordio promissum, annis quater mille præsignârunt figuræ omnes, suspirârunt Patriarchæ, vaticinati sunt Prophetæ, Sancti omnes in lege veteri avidissimè expectârunt. Quanta, quàmque magnifica hîc seu meditandi, seu loquendi materia! divinus hic Mediator & generis humani Restitutor in figuris tanto tempore gloriosè præsignatur, cum Isaac immolatur, Agnus paschæ deputatur, datur Manna Patribus: illum loquuntur omnia legis antiquæ sacrificia & omnes ceremoniæ, non splendore minùs quàm numero commendandæ: Arca Noëmi, ros in vellus descendens, columna Israël dux, petra fontem aquæ largiter fundens, tabernaculum pretiosè constructum, Arca fœderis, templum Salomonis, alia sexcenta singularia prorsus & admiranda hunc Dominum prænotabant. Quis verò magnum, quin & maximum non dicat, quod tanto tempore, tam variè, tot signis magnificè adeò est prænuntiatum? Omnia igitur Jesum Christum in carne venturum sonabant, monstrabant, prædicabant. Huc animos, huc oculos vertebant Sancti omnes, & credentium populus universus: hunc volebant Patriarcharum incensa suspiria: (a) *Rorate cali desuper, & nubes pluant justum!* (b) *Utinam dissumperes calos, & descen-*

(a) *Isai. 45.* (b) *ibid. 64.*

descenderes ! (a) Mitte, quem missurus es ! (b) Ostende nobis Domine misericordiam tuam & salutare tuum da nobis. &c. Hunc vaticinati sunt Prophetæ ad unum omnes : *Ecce ! virgo concipiet & pariet filium : germinabit radix jesse, orietur stella ex Jacob : veniens veniet, & non tardabit : in diebus illis salvabitur Juda, & Israël habitabit confidenter : ecce veniet desideratus cunctis gentibus &c.* Hunc Salvatorem Adamo statim à lapsu promisit benignissimus DEus : eundem Abrahamæ, Isaac, Jacobo, cæterisque Patrum pollicitus est, ac tandem post tot sæcula diutissimè expectatum, ardentissimè desideratum Redemptorem mundo in malis suis tabescenti dedit. In illis autem figuris, & inter umbras legis antiquæ jam erat, (c) *Omnia & in omnibus Christus.* Nemo illis quater mille annis fiebat salvus, nisi per fidem in Christum venturum : jam tunc gratiæ omnes propter Christi merita in genus humanum profluebant, ut adeò verissimum omni tempore fuerit, quod de Salvatore jam nato & passo scribit Apostolus : (d) *Omnia in ipso consistunt*, præterita, præsentia & futura ; tempora non minùs fluxa, quàm sæcula sempiterna. Quid igitur mirum, si nullus apex in lege veteri, qui Christum non loquatur : nulla figura, quæ ipsum non repræsentet : prophetia nulla, quæ ipsum non denotet ? (e) Nam propter

A 4

hunc

(a) *Exod. 4.* (b) *Psal. 84.* (c) *Coloss. 3. 11.*
(d) *Coloss. 1.* (e) *l. 3. de Glor. Trin.*

hunc hominem gloria & honore coronandum, ait Rupertus, DEUS omnia creavit. Illum itaque meritò cuncta sonabant, respiciebant universi. Magnum sanè principium, ex quo omnia! mirabile extremum, ad quod omnia! amabile centrum, in quo omnia! magnus omnium Dominus, (a) *propter quem omnia, & per quem omnia.* Verè vocabitur nomen ejus admirabilis.

PARS II.

Sanctæ Ecclesiæ altissima de JESU Christo sensa expenduntur.

SANCTAM Ecclesiam nunc quoque audiamus: ducet nos illa in agnitionem Sponsi sui, DEI ac Domini nostri JESU Christi, non minùs quàm Testamenti veteris sacrosanctæ Paginæ. Colligamus primò quidem augusta nomina, quibus eum sacro Adventûs tempore gloriosè compellat. (b) „ O Sapientia, inquit, quæ ex ore altissimi prodisti! O Adonai & Dux Domûs Israël! O radix Jesse! O clavis David, & Sceptrum domûs Israël, qui aperis & nemo claudit: claudis & nemo aperit! O oriens splendor lucis æternæ & sol Justitiæ? O Rex gentium & desideratus earum, lapisque angularis, qui facis utraque unum! O Emmanuel Rex & Legifer noster, expecta-

(a) *Hebr. 2. 10.* (b) *Antiph. majores.*

„pectatio gentium & Salvator earum, ex-
„cita potentiam tuam & veni!

Quantis verò lætitiis affluens incedit, cùm
Domini ac Sponsi sui natalem celebrat! cœ-
lum terramque ad gaudia tunc invitat: (a)
*Latentur cœli & exultet terra ante faciem Domi-
ni, quoniam venit - - (b) Cantate Domino can-
ticum novum, quia mirabilia fecit - - (c) No-
tum fecit Dominus salutare suum - - Viderunt
omnes fines terræ salutare Dei nostri - - Jubi-
late Deo omnis terra, cantate, & exultate, &
psallite - - Flumina plaudent manu, simul montes
exultabunt à conspectu Domini, quoniam venit.*
Hunc suum Dominum quàm humillimè ado-
rari mandat: (d) *Omnis terra adoret te, &
psallat tibi!* Quin & omnes Angelorum Cho-
ros ad idem faciendum invitat: (e) *Et ado-
rent eum omnes Angeli ejus!*

Sed quid aliud tu nobis de Dilecto tuo,
sacratissima Sponsa? edic nobis, qualis est
Dilectus tuus? quomodo salutas de regalibus
Divinitatis suæ sedibus in humana carne ad
te venientem? (f) „Magnum Principium,
„ait illa, Dilectus meus, & regni ejus
„non erit finis: DEus est, fortis, Domi-
„nator, Princeps pacis, & Princeps regum
„terræ. Rex pacificus, admirabunda ex-
„clamat, magnificatus est super omnes re-
„ges terræ! Rex regum, & Dominus do-
„minantium: Rex, cui nomen æternum:

A 5

„Rex

(a) *Psal. 95.* (b) *Pf. 97.* (c) *ibid.* (d) *Psal.*
65. (e) *Pf. 96.* (f) *Missæ Natalitiæ &c.*

„ Rex gloriæ: vocabitur nomen ejus admi-
 „ rabilis, Princeps pacis, Pater futuri sæ-
 „ culi, cujus regni non erit finis. Puer
 „ natus est nobis, læta & laudans ulterius
 „ canit illa, & filius datus est nobis, cujus
 „ imperium super humerum ejus, & voca-
 „ bitur nomen ejus magni consilii Angelus - -
 „ (a) Ecce advenit Dominator Dominus,
 „ & regnum in manu ejus, & potestas, & im-
 „ perium: Adorabunt eum omnes Reges
 „ terræ, omnes gentes servient ei, cujus
 „ imperii nomen est in æternum: (b) In
 „ ipso salus, vita & resurrectio nostra, per
 „ quem salvati & liberati sumus.

(c) „ Illustre quiddam cernimus, plena re-
 „ verentiæ iterum ingeminat Christi Spon-
 „ sa sanctissima, dum illius Majestatem con-
 „ templandam exhibet: Illustre quiddam
 „ cernimus, quod nesciat finem pati, sub-
 „ lime, celsum, interminum, antiquius
 „ cælo & chao: Hic ille Rex est gentium &c.
 „ Christus JESUS splendor Patris, & figura
 „ substantiæ ejus, portans omnia verbô vir-
 „ tutis suæ, purgationem peccatorum fa-
 „ ciens &c. Infinita esse cuperet in laudi-
 „ bus Domini sui promendis Mater nostra.
 Quid igitur non tentat? Titulos, quotquot
 potest, minimè quidem inanes, sed omni-
 no reales conglomerat? (d) divinum Sponsum
 solem

(a) *In Festo Epiphan.* (b) *In Festo Invent. S.*
Crucis. (c) *In Festo Transfigur.* (d) *Litania*
SS. Nom. JESU.

solem justitiæ, auctorem vitæ, thesaurum
Fidelium, Virginis filium, bonitatem infi-
nitam, præter ea, quæ jam adduximus, magni-
ficè compellat: „ Jesu gaudium Angelo-
rum, pergit illa contexere magnorū nomi-
nū seriem: Jesu Rex Patriarcharū, inspirator
Prophetarum Magister Apostolorū, forti-
tudo Martyrum, lumen Confessorū, puritas
Virginum, corona Sanctorum omnium!
Quid amabò gloriosius, aut sublimius di-
ci, vel cogitari possit! Fatetur nihilominus
Mater Ecclesia, minimè ista sufficere; nam
cū filiorum quemque ad laudes Sponso di-
cendas animat, nunquam satis laudari eum
posse affirmat: (a) „ Lauda Sion Salvato-
rem, lauda Ducem & Pastorem in hym-
nis & canticis. Quantum potes, tan-
tum aude, quia major omni laude, nec
laudare sufficis. Ipsi nunc edicite, Do-
mini mei, an sanctæ Ecclesiæ erga Jesum
Christum reverentia, æstimatio, fiducia &
amor progredi ulterius adhuc possit? Sanè
ulterius progreditur, quia mensuram non
habet cognitio immensæ bonitatis & maje-
statis.

Audiamus igitur, quid illa de Sponso suo sen-
tiant sive in precibus, sive in augustissimo sacri-
ficio. Ita profectò sentit, ut non posset subli-
mius. Ad omnium Ecclesiæ precum solemnem
clausulam convertamus obtutum: *Per Do-*

minum nostrum Jesum Christum filium tuum &c.

Sic

(a) *Sequentia in Festo SS. Corp. Christi.*

Sic preces suas omnes claudit: Hoc quasi curru triumphali petitiones suas in cœlum subvehit Mater nostra; quam quidem sacrosanctam clausulam vel in uno sacrificio quindicies minimum repetit. Sive ergo aliquid à divina majestate postulet, semper hoc facit per JESUM Christum: sive gratias agat, agit illas per JESUM Christum: sive laudes ei dicat, dicit per JESUM Christum: seu offerat munus quodcunque, offert per JESUM Christum. Actiones suas omnes peculiariter incipit à JESU Christo, & terminat in JESU Christo. Sed quæ tandem causa respectûs continui ad JESUM Christum, quem fixis oculis perpetuo intuetur sancta Ecclesia? In Missæ Canone rationem ipsa nobis innuit docente eam Spiritu sancto. Ideò, inquit, omnia per JESUM Christum acta cupio, quia *per ipsum, & cum ipso, & in ipso est tibi Deo Patri omnipotenti in unitate Spiritûs sancti omnis honor & gloria.* Quid verò hinc sequitur? Istud per legem contrariorum manifestè concluditur: Ergo nisi per ipsum, nisi cum ipso, nisi in ipso nullus Omnipotenti honor, nulla gloria: nulla hominibus salus, nulla electis felicitas, nullus Ecclesiæ Splendor, nulla sanctitas. Omnia per ipsum, & cum ipso: nihil sine ipso. Tu enim solus sanctus, tu solus Dominus, tu solus altissimus JESU Christe! tibi datum est nomen, quod est super omne nomen, in quo omne genu flectatur cœlestium, terrestrium & infernorum:

San-

Sanctum & admirabile nomen, in quo omnia, quæcunque facimus in verbo, & in opere, facere nos Apostolus jubet: (a) *Omne quodcunque facitis in verbo, aut in opere, omnia in nomine Domini nostri Jesu Christi facite, gratias agentes Deo & Patri per ipsum.*

Ita sanè est, tantus apud Matrem nostram ardet in Christum amor, tanta reverentia, fiducia tanta, ut major cogitari nequeat. Circa illum constanter occupatur: illum perpetuò laudat in horis Canonicis: illum mediatorem adhibet: illum adorat, & ubique prædicat: sed & gratiarum fontes nunquam exhauriendos in illo reperit. Nam quæ & qualia sunt Sacramenta tua, ô Mater! nonne in sanguine Agni hujus immaculati consecrata, hinc vim suam omnem traxêre? Quænam, & qualis potissima sollicitudo tua? Nonne ut Christus formetur in filiis tuis? (b) *Filioli mei, quos iterum parturio, donec formetur Christus in vobis!* Hanc sacratissimam Jesu Christi imaginem nonne formas in filiis tuis per baptismum, roboras per confirmationem, nutris per Eucharistiam, reformas per poenitentiam, absolvis per extremam unctionem? Quid verò prædicare, quid loqui jubes Ministros tuos? Nonne Jesum Christum, & hunc crucifixum? illius verba & facta, te jubente perpetuò inculcant, quoniam ipse via est, veritas & vita.

Illius tu sacrosancta Mysteria vitæ ac mor-

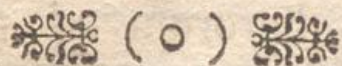
tis

(a) Col. 3. 17. (b) Gal. 4. 19.

tis assiduò commemoras , solemniter per
anni decursum celebras , & oculis quoque
Fidelium sollicita repræsentas. De sacrifi-
cio tuo quid memorem, unico quidem illo,
sed præstantissimo, quod figurarum ve-
terum impletivum , legalium differentias
hostiarum sua perfectione universas com-
plectitur? Sacrificium hoc maximum, quod
in omni loco, & omni tempore constanter
immolas, nōne JESUS CHRISTUS est, idem
& Sacerdos, & victima, Pontifex in æter-
num secundum ordinem Melchisedech? huic
Domino aras & templa absque numero pia
Mater consecrat: hunc ubique signat, hunc
venturum denique cum gloria Judicem ex-
pectat, hujus memoriam in filiorum cordi-
bus perpetuam vigere cupit. Hinc tot ubi-
que sanctæ crucis simulacra erigit, ut Sal-
vatorem suorum mentibus altè inserat:
cruces in templis, in aris, in templorum
ac turrium fastigiis, in foro, in compitis,
in agris, in viis publicis, in Fidelium cubi-
culis spectandas exhibet, ut nunquam rece-
dat ab ore, nunquam recedat à corde JESUS
CHRISTUS, *per quem omnia, & propter quem om-
nia.* Idem Matris nostræ scopus est, cum
triplici quotidie signo grande incarnationis
Mysterium non tam auribus, quàm animis
ingerit: Et quò tandem illa dicendæ salutis
formula collineat, cui, ut in ore Fidelium
esset quàm frequentissima, gratias spirituales
annexas voluit sancta Sedes, nisi ut aman-
tissi-

tissimi Servatoris memoria intercidere nunquam possit, dum constanter & ubique repetitur : *Laudetur JEsus Christus in aeternum.*

Hunc porro lapidem angularem, Dominum nostrum JEsū Christum : Hoc fundamentum si tollas, cui tota innititur Ecclesiae structura, corruet simul aedificium universum : Christum tolle, & nulla erunt amplius Sacramenta, nullus Sacerdos, nullum sacrificium, victima nulla, Mediator nullus. Gratiae omnes, omne meritum, salutis spes tota, libri sancti, verbum DEI : quidquid habet boni caelum & terra, omne animarum pretium, sanctitas omnis quantocyus evanescet, nihilque remanebit amplius, praeter humani generis massam damnatam, suisque etiam inquilinis ipsum quoque caelum viduabitur. Solem hinc aufer, & omnem vitam, decus omne ac gaudium simul abstuleris. JEsū Christum tolle, & luctuosa erit ubique mortis facies : omnis caeli terraeque pulchritudo devorabitur. Haec uti verissima, ita & piissima sunt Ecclesiae de Christo sensa : ista suorum praesertim Ministrorum cordibus altè insculpta haerere votis omnibus desiderat.

PARS III.

Sanctorum omnium de Jesu Christo altissima sensa peruestigantur.

UT crescamus magis in cognitione, gratia & amore Domini nostri Jesu Christi, quod monet ferventissimus inter discipulos Petrus, considerare ulterius juvat, quid Sancti omnes omnium temporum de Filio Dei, Redemptore nostro senserint. Quem nisi Jesum Christum in toto terrarum orbe prædicârunt beati Apostoli? in hujus nominis gloriosa confessione vitam & sanguinem dederunt tot milliones, tot Myriades Martyrum. Hunc Dominum admirati sunt omnes sancti Pontifices & Ecclesiæ Doctores, cuius gloriam, vitam, doctrinam, virtutes, Mysteria, divinas humanasque perfectiones innumeris ferè commentariis celebrârunt. Tot eorum libri, tractatus, homiliæ, expositiones in Evangelia: tot Sermones & scripta, quæ vel sola bibliothecas impleant, quid aliud loquuntur, nisi Dominum nostrum Jesum Christum? solus Augustinus, magnum Ecclesiæ lumen, voluminum & librorum ad triginta millia scripsisse perhibetur, quibus incarnati verbi Mysteria declaravit. Objectum admirabile, circa quod tanta ingenia, tantò numero

rô defudârunt, quin tamen exhaurire illud unquam potuerint! sed quid mirum, postquam dilectus Christi discipulus hanc Evangelio à se scripto coronidem subjunxit: (a) *Sunt autem & alia multa, quæ fecit Iesus, quæ si scribantur per singula, nec ipsum arbitror mundum capere posse eos, qui scribendi sunt, libros.*

Hunc porrò admirabilem Dominum & præ universis amabilem, fixis oculis stupentes perpetuò contemplati, & contemplando nunquam satiati sunt omnes sancti Sacerdotes & Levitæ, omnes sancti Monachi & Eremitæ, omnes sancti Confessores. In hunc dilectum præ millibus electum, candidum splendore divinitatis, rubicundum pretiosa passione humanitatis, purissimè exarserunt omnes sanctæ Virgines: omnes Sancti & Sanctæ Dei. Omnes sequuntur Agnum, quocumque iêrit: omnes unanimi voce protestantur, & clamant: (b) *De plenitudine ejus omnes accepimus!* (c) *Ille factus est nobis sapientia à Deo, & iustitia, & sanctificatio, & redemptio.* Illi coronas suas substernunt universi, & in acceptis referunt. Ita sentiunt, quotquot vivunt in Ecclesia sancti: Ita sentient, quotquot sunt futuri usque ad finem temporum, omnésque uno ore, una voce misericordias & magnitudinem Salvatoris in æternum cantabunt.

Sed quid potissimùm vident in JESU Chri-

B

sto

(a) Ioan. 21. (b) 1. Joan. 16. (c) 1. Cor. 1. v. 30.

sto perspicaces aquilæ? admirantur imprimis & stupent cum magno gentium Apostolo *Mysterium à sæculis absconditum*, Verbum Incarnatum. Admirabundi contemplantur & suspiciunt cum Augustino altitudinem consilii super genus humanum, & illo recogitando satiari nequeunt. Stupentes mirantur, cum novem mensibus clausum in utero Virginis DEum & hominem, utraque natura in unam personam coalescente, meditantur. Admirabile hoc commercium, unionem hanc ineffabilem, misericordia & majestate plenam, attoniti venerantur. Extra se quodammodo positi considerant actiones illas Theandricas, seu divino-humanas, etiam minimas, qualis est simplex motus digiti, quibus singulis valor ac pretium inerat simpliciter infinitum. Adorant mirantur & amant jacentem in præsepio, simulque fulgentem in cœlo: non minus à regali Magorum triade, quàm à paupere pastorum turba humillimè adoratam: ab Angelis in terra, in cœlo à sideribus magnificè promulgatum. Stupent Sancti latentem & clausam in membris infantilibus totius divinitatis potentiam & magnitudinem: Combinationem hanc intellectui etiam Angelico imperviam utut non capiant, tamen ab ejus pia consideratione & amore nunquam cessant. Sacra igitur admiratione suspensi, contemplantur ulterius in domo Nazarena ad annum ætatis trigessimum

num solitariè agentem DEI filium, & fabrilis tractantem Omnipotentis manum.

Sed quid vident in JESU ambulante, prædicante, inter homines conversante? Attoniti considerant Regis æterni modestiam, supremæ majestatis amabilissimam benignitatem, mitissimam cum servis suis agendi rationem, in perferendis ignominiiis, turpique ingratitude toleranda patientiam insuperabilem, in peccatis remittendis miram facilitatem. Talem vidit in contemplatione sua mellifluus Bernardus: (a) „Cum nomino „JESUM, inquit, hominem mihi propono „mitem & humilem corde, benignum, sobrium, castum, misericordem, & omnidenique honestate ac sanctitate conspicuum; eundemque ipsum Deum omnipotentem, qui suo me & exemplo sanet, „ac roborat adjutorio. (b) Auscultant & „recolunt sanctæ animæ, quid locutus Mariæ Magdalenæ, quid Samaritanæ, quid Chananæ, Zachæo, Petro, Centurioni: „ad tot pietatis sermones & clementiæ, cujus non mollescat affectus, viscera liquescant? Nimirum ubique pertransibat benefaciendo amantissimus Dominus: ita pertranseuntem, ita beneficientem, demones pellentem, corpora sanantem, animas piè quærentem dum sancti considerant, sacros ignes concipiunt, tantæque bonitatis

B 2

amo-

(a) *Serm. 15, in Cant.* (b) *Gilbert Abb. Serm. 44.*

amore vix non immenso accenduntur. Quid verò cogitant, quid sentiunt, cum vultum illum amœnissimum considerant, in quem desiderant Angeli prospicere? cujus mira suavitate in desertum usque pertrahebantur ingentes hominum turmæ, cibi & potûs oblita: cujus verba dulciora super mel & favum avidissimè excipiebant. Quo sensu intuentur facilitatem, qua vel hostes admittebat! sed quo sensu mentis oculos defigunt in animam illam omni gratiâ & sanctitate ornatam? In crucem, passionem & mortem optimi redemptoris? ista cogitando deficiunt: tantam majestatem conjunctam cum tanta bonitate dum attentè inspicunt, suspensi animis hærent, & hæc prodigia inter ebullientes divinæ charitatis æstus admirantur.

Hunc itaque Dominum in cœlo & in terra, quidquid factum est, adorat, reveretur & amat: Sancti omnes hunc Regem, hunc Patrem, hunc benignissimum Salvatorem certatim ambiunt, stipant, honorant, eique indefessè famulantur: illum per orbem terrarum sancta confitetur Ecclesia: Angeli omnes faciunt verbum ejus, & Regis sui ministerio læti occupantur. Quid verò Sacerdotes: num soli apud ignem tantum frigescent? soline tanto in lumine cæcutient? Memineris, Sacerdos Altissimi, quanta hic Dominus fecerit animæ tuæ? Nunquid non ipse creavit te, & redemit te,

te, & portavit te, & vocavit in admirabile lumen suum? Nónne ipse dissimulavit peccata tua, quæ toties benignè donavit? nónne ipse arcana sua tibi credidit, te Ministrum suum elegit, dispensatorem mysteriorum suorum te constituit, thesauros suos in manu tua posuit, sui sanguinis pretium charas animas tibi commisit, quando ad regalis Sacerdotii fastigium te evexit? Quomodo honorare te, aut amare ampliùs potuit? corpus & sanguinem ejus quotidie conficis: ejus majestatem quotidie alloqueris: mandata illius excipis, ut fideli populo annunties: circa ipsum (quid augustius dici possit?) constanter occuparis. Tu verò divina illi obsequia neglectim, & luridè impendas? tu adeò pretiosè amantem non redames? tu benignè vocantem spernas? amicè invitantem repellas? Audi, Sacerdos, verbum gravissimum, è quo salus tua pendet: erige animum, sensus collige, totam huc mentem adverte. Aut sanctus eris, aut reprobus sine medio. Imò sanctus jam es, si verè amas hunc Dominum, de quo multa quidem pro humanæ infirmitatis modulo, paucissima tamen pro illius infinita dignitate ac merito hucusque differuimus: contrà verò reprobus es, si non amas. Æqua sententia, quam pridem gentium Apostolus, dictante Spiritu sancto pronuntiavit. (a)

Si quis non amat Dominum nostrum Jesum Christum

B 3 stum

(a) 1. Cor. 16. 22.

stum, sit *Anathema*. Reprobetur, exterminetur, qui talis est; nam iniquissimus, ingratiſſimus, impiſſimus est, quisquis non amat Dominum nostrum JESUM Christum super omnia amabilem, divina magnitudine admirabilem.

Ad insigne solatium vestrum dico, Sacerdotes electi! sancti estis, quicumque amatis Dominum nostrum JESUM Christum, quando reprobus est, qui non amat; contrariorum enim lex est eadem. Sed firmemus incarnatæ Sapientiæ oraculo grandem hanc veritatem. (a) *Si quis diligit me, ait Servator, diligetur à Patre meo, & ego diligam eum, & manifestabo ei meipsum.* Conficiamus hinc istud soliditatis invictæ argumentum. Diligitur, qui diligit: ergo sanctus est! diligitur ab Increata Sanctitate, quæ diligere non potest, nisi quod sanctum revera sit. Quare sanctus est, qui diligit, quoniam diligitur ab ipsamet summa Sanctitate. Adjungit Magister divinus, ut veritatem inconcusse stabiliat: *Et manifestabo ei meipsum.* Non nisi amicis & dilectis manifestare se potest DEI filius: si autem amici & dilecti sunt, vel ideò sancti erunt, qui diligunt Dominum nostrum JESUM Christum. Aliam sanctitatem à Christiano Sacerdote nemo requirat: hæc ipsi sola competit. Non in vitæ austeritate, non in multis jejuniis, non in rerum penuria, neque in extasum aut prodigiorum singula-

(a) Joan. 14.

gularitate nostra consistit sanctitas. Sacerdos, qui Dominum nostrum IESUM Christum sincerè diligit, ejusque gloriam sollicitè quærit: Sacerdos, qui huic Domino suo adhæret, aliudque non respicit, præter illius emolumenta: cujus intentiones & animi motus plerique omnes in eundem feruntur, hic sanctus est. Sacerdotali hac sanctitate præfulserunt hucusque semper Ordinis vestri clarissima lumina. Inter alios S. Martinus Episcopus, (a) *qui totis visceribus diligebat Christum regem*: S. Carolus Borromæus, S. Franciscus Salesius, Sacerdotes sancti omnes (b) *amaverunt Christum in vita sua*. Hæc & non alia statûs Petri eximia & pretiosa sanctitas est, ut Sacerdos cum B. Petro Apostolo, Capite suo, non semel sed iterum iterumque, corde, verbo & opere indefinenter dicat: (c) *Domine tu scis, quia amo te!*
„ O mentem ab omnibus prædicandam, aurea verba sunt S. Audoëni in vita S. Eligii,
„ cui non est aliud vivere, nisi Christum cum dilectione timere, & cum timore diligere!
„ re! Ipsi nunc judicate, Domini mei, utrùm ad sanctitatem præcelsi statûs vestri petatur nimium, quando amœnissima dilectio personæ maximæ, nobilissimæ ac suavissimæ postulatur. O Dominum bonum, qui ad omnigenæ felicitatis cumulum, & sanctitatis nostræ consummandam gloriam plus non exigit, quàm ut sincerè amemus personam

B 4

sa-

(a) *Ecclesia.* (b) *Eccles.* (c) *Joan. 15.*

sacratissimam, cui ex mille titulis obstringimur: Personam benignissimam, omni dignam honore, obsequio & amore, circa quam pro sanctæ vocationis munere aliàs ferè perpetuò occupamur, videlicet Dominum nostrum Iesum Christum, quem, qui verè diligit, sanctus: qui non diligit, reprobus est; nam *qui non diligit, manet in morte.*

Hic ingressus ad triduum nostrum: hoc fundamentum, cui cæteram ædificii molem securè imponimus: grandis hæc materia est, quæ per totum hujus vitæ curriculum meditando nos occupet. Priusquam autem ad ulteriora promoveamus gradum, nonnullas veritates stabilimus, quæ vel ex hucusque dictis, fluunt, vel in sequentibus solidè firmabuntur.

Veritas 1. Genuina sanctitas consistit in charitate, quæ est in Christo Iesu Domino nostro, ut gentium Doctor loquitur.

Veritas 2. Triplicem statuimus sanctitatem, inchoatam, continuatam, & consummatam.

Veritas 3. Ut verè sanctus sit Sacerdos, sufficere illi non potest sanctitas inchoata, nisi hæc firmitatis aliquid obtinuerit, & in continuatam transferit. Quare ipsum sanctitatis qualecunque initium genuina sanctitas non est, prout hic illa à nobis accipitur.

Veritas 4. Sed neque sanctitas consummata requiritur à Sacerdote; verum sufficit con-

con-

continuata, si accesserit serium progrediendi studium.

Veritas 5. Sacerdos fervens juxta principia nostra sanctus est: requirimus tamen fervorem genuinum, non in horas mutabilem; qui sit secundum spiritum, & nonnullam anni unius vel alterius firmitatem obtinuerit.

Veritas 6. Sacerdos per statum & habitualiter tepidus juxta eadem principia nostra reprobus est, quia charitatem non habet, qua deficiente in multis graviter delinquet.

Veritas 7. Inter Sacerdotem sanctum & reprobum, ferventem ac tepidum in dicto sensu non datur medium; nam Sacerdos, si bonus est, ac fervens, non poterit esse nisi valde bonus: si tepidus est, non poterit esse nisi valde malus, & consequenter reprobus. Ea nimirum est statûs Sacerdotalis eminentissima sublimitas, obligationes illius tantæ, occasiones seu egregiè fructificandi seu nocendi numerosæ adeò & magnæ, ut neque in bonitate, neque in malitia mediocritatem ullam Sacerdos admittat. Quare per ficus illas bonas, & bonas valde: malas & malas valde apud Jeremiam (a) Sacerdotes intelliguntur, qui absque medio vel insigniter sunt boni, si fervent; aut insigniter mali, si tepent.

Veritas 8. Vitam beatam & sanctè hilarem

B 5

vivit

(a) c. 24.

vivit Sacerdos fervens; jugum enim Domini suave est, & onus leve, quod portatur cum gaudio: contra Sacerdos tepidus ambulat vias difficiles, teste Scriptura, quæ sepiuntur undique spinis; quare vitam trahit miserrimam, sexcentis oppletam tædiis, ut experientia testatur, quæ octo veritates hoc triduo ad oculum patebunt, & hinc interim supponuntur.

Inter vos, Domini mei (ad vestrum singulare solatium fidenter dico) per DEI gratiam non datur tepidus; nam fervore nunquam satis laudando, singulis annis renovaturi spiritum hinc congregamini, ut adeo infelix ille tepor, qui reprobos notat, locum habere apud vos non possit. Considerabimus tamen statum utrumque Sacerdotis & fervidi & tepidi, ut ad priorem incitemur; à posteriore autem tantopere abhorreamus, ne vel levissimum tantæ pestis initium reperiri apud nos unquam possit; nam denique tepor quilibet suapte natura ducit ad teporem illum confirmatum, qui in Sacerdote certa reprobationis æternæ nota est. Sacerdotem igitur tepidum, sive regularem, sive sæcularem undecunque demum adductum considerabimus: ferventem contra quasi proximè nobis adstantem contemplabimur.

Con-

CONSIDERATIO I.

*Sacerdos fervens & tepidus seu
pœnitentes, seu sacrificantes observantur &
discriminantur.*

Punctum I.

*Utriusque pœnitentia considera-
tur.*

Sacerdotem in Christi charitate ferventem contemplemur. Pœnitentiæ sacramentum is maximi facit, quare insigniter paratus semper accedit. Intelligit Mysterii pretium, quo in sanguine Salvatoris animi sordes abluuntur. Intelligit Jesu Christi summam benignitatem, qua suæ Majestatis offensas verè pœnitentibus mira facilitate condonat. Intelligit maximum puritatis augmentum, & gratiarum rivulos ex hoc Sacramento pretiosè manantes. His ergo luminibus instructus ad sacrosanctum balneum accedit, quàm sæpe potest, singulis minimùm octiduis, non ex consuetudine, sed cum præparatione haud perfunctoria. Vitæ suæ rationes seriò inspicit, omissiones acri censura notat, errata etiam leviora sagaci oculo disquirat, seque ipsum sine palpo dijudicat. Considerans dein Domini sui ma-
jesta-

jestatem, gratiarum cumulos, paternam benignitatem: considerans ex adverso palmarem ingratitude, qua tantæ bonitati malè respondit: & pessimè cohærentem cum obligationum gravitate justî laboris defectum accurato examine ponderans, acri dolore compungitur, quem per suos gradus ad perfectæ charitatis apicem evehit. Quamvis autem cum Davide pœnitente genuini doloris sensum vix unquam deponat, amaro animo Propheticum illud sæpissimè iterans: *Peccatum meum contra me est semper*: Nihilominus in Sacramento conatu majore illud abominatur & horret, tanquam Divinæ bonitati super omnia dilectæ contrarium: propositum addit sincerum æquè ac firmum. In ipso Tribunali sacro nihil palliat, nihil excusat verè pœnitens ac humilis. Percepto demum summa cum reverentia & fiducia sacræ absolutionis beneficio, velut in sanguine Agni dealbatus gratias optimo Servatori agit filiali spiritu, & sacramentali satisfactione præstita, fervore novo in via Domini pergit, superadditis quoque pœnis voluntariis, quibus irrogatasupremæ bonitati à se injurias ulciscatur.

Aliâ viâ incedit Sacerdos tepidus. Parùm is considerat sive Sacramenti saluberrimi magnitudinè, sive Redemptoris piissimi benignitatem: parum æstimat vitæ suæ tepidæ innumeros errores. Crassâ ignorantia obcœcatus non videt ingentia damna, quæ sibi, gregi suo,
toti

toti Ecclesiæ infert : non adeò malum se reputat, eò quòd gravissima sæcularium scelera non admittat : dùmque statûs sui celsitudinem, & onera eidem annexa minùs pensat, omissiones quàm plurimas, sæpe notabiles ; desidias cum gravi animarum detrimento conjunctas, mundana studia, sensuum oblectamenta, sermones otiosos, vitam inertem, humanorum affectuum turbas, ipsamque adeò teporis inveterati pestem ceu infirmitates non admodum culpandas cõnventi oculo intuetur : hinc examen superficiale, dolor admodum dubius, propositum aut fictum, aut infirmum ; denique emendatio nulla. Utì ex consuetudine potissimùm suscipit magnum hoc Sacramentum, ita consuetudines pravæ isthac luridè agendi methodo non tolluntur, sed confirmantur. Verùm quid aget Sacerdos tepidus, cùm manifestè gravia subin exponenda veniunt, quæve ubi tepor invaluit, exesse diu non possunt ? num fortè apprehendet satis, quàm horrendum sit monstrum peccatum grave Sacerdotis : peccatum grande nimis, quod supra modum aggravant circumstantiæ omnes, vocationis præcellæ, gratiarum singularium, copiosi luminis, scandali multiplicis, gravissimarum obligationum ? utinam crimina, & statûs sanctissimi enormes maculas inter humanas infirmitates non iterum numeraret ! utinam dolor serius, propositum efficax, sui generosa confusio ad pedes
sacri

facri Judicis , & emendatio tandem solida cum remedii utilis applicatione sequeretur? Quàm timendum, ne dolor ementitus, fictum propositum, inania vitæ melioris desideria miserum decipiant! si serio ageret, provideret sibi de pio, fervente ac zeloso conscientiaæ suæ arbitro: at verò cum potius sibi non absimilem ac tepidum quærat, à quo conniventer habeatur, cæcus cæcum ducit, & ambo in foveam cadunt. Atque hinc dubia prorsus & periculosa semper est Sacerdotis tepidi pœnitentia. Sic non excutitur, sed invalescit tepor: sic non aperiuntur, sed obstruuntur gratiarum fontes: sic ad animi plenam excoecationem, ad omnimodam indurationem, ipsamque adeò reprobationem festinatur. Quis enim corrigat hominem, qui potentissimo ac ferè unico salutis remedio, quale Sacramentum pœnitentiæ est, non amplius corrigitur, sed suo perperam utentis vitio magis inquinatur?

Punctum II.

Idem sacrificantes discernuntur.

Sacerdos in Christi charitate fervens, quia eminenti æstimatione sacrificii admirabilis plenus, intelligit victimæ sacrosanctæ immensum pretium, dignitatem ineffabilem, emolumenta, seu valore, seu numero infinita.

At-

Atque hinc negotium negotiorum, quo majus in vita sua suscipere nequeat, summa reverentia, vigili cura, studio tali tractat, quale in majoris momenti negotiis adhibere prudentes consueverunt. Animi egregiam puritatem imprimis curæ habet, quam vel in sancto pœnitentiæ lavacro, vel in charitate non ficta quærere allaborat. Præparationem adhibet exquisitam: animus sibimet invigilans, fervor constans, cauta conversatio, sensuum custodia, sanctus Domini sui timor & amor præparationi remotæ serviunt: proxima verò constituunt hinc preces ab Ecclesia præscriptæ, quas cum sensu recitat; istinc virtutum præsertim Theologicarum nobile exercitium. Accedunt sacra & amplissima desideria, Mysterii saluberrimi urgens fames, profundissima animi demissio, petitiones & multæ & magnæ, quas tum Sacrificii immensus valor, tum fiduciæ amplitudo postulat. Ne quid autem vel imprudens erret, ante Missam Directorium inspicit, atque in ipsa adhuc sacristia Missale ordinat & suis locis signat, ne cum adstantium molestia in ara primùm id facere oporteat. Cæterùm paulò ante Missam curas omnes & cogitationes, quæ huc non faciunt, exesse jubet, totòque studio animum colligit, ut tremendis Mysteriis pro humanæ infirmitatis modulo convenienter aptetur. Sacras vestes induens cum spiritu dicit illa omnia, quæ dici jubet Ecclesia.

fia.

fia. Ad Aram verò procedens animos sumit toto mundo majores ; dùmque seriò pensat , augustissimam Jesu Christi Pontificis æterni personam se gerere , æstimationem Sacrificii acuit , fervorem accendit , eaque gravitate , modestia , pietate Mystero sacrosancto initium facit , ut adstantes ædificet , totam Ecclesiam recreet , ipsum quoque cœlum exhilaret spectaculum grande factus DEO , Angelis & hominibus.

Cæterùm haud ignarus , sancta & arcanis cœlestibus plena hic esse omnia , nihil negligit : ad singulos apices , ad verba singula , ad verborum sensum , ad omnes ceremonias sollicitè attendit , ne quid vel minimum in re tanta peccetur , omittatur , mutiletur , aut indecorè deproperetur : Aræ igitur adstat ut sanctus , ministrat ut Angelus , Divinum sacrificium exequitur ut Christus. Confessionem ad pedem Altaris facit acri dolore compunctus ob sua , totiùsque mundi peccata : Tenerrima gratitudine plenus gratias DEO ac laudem dicit in hymno Angelico : fide robusta , & fiducia filium decente instructus , nihil hæsitando postulat in Collectis totius Ecclesiæ nomine , quidquid postulandum illa præscribit : cum reverentia & attentione legit Epistolam & Evangelium , cujus universalem promulgationem verbo & opere , quin & fuso sanguine adjuvare vehementer optat : simili pietate ad oblationem transit ; in Præfatione autem rursum

sum

sum gratias tenerrimè agit, & quasi Angelorum immixtus choris, sanctum illud trifagion non corde minùs quàm ore profert. In Missæ Canone merus ignis & mera attentio est: verborum sensum ubique mens collecta sequitur. Suas, gregis sui, totiùsque Ecclesiæ necessitates summa fiducia in commemoratione vivorum clementissimo Patri per Jesum Christum Filium ejus commendat: pari fiducia grande illud postulatum exequitur: *Ut in omnibus protectionis tua muniamur auxilio.* Magno animo de sacrificii virtute confisus pariter dicit: *Ab aeterna damnatione nos eripi, & in Electorum tuorum jubeas grege numerari, per Christum Dominum nostrum.* In panis & vini consecratione non jam ut homo terrenus, sed planè coelestis vires suas omnes colligit, ut præsentem Dominum pro sua & totius mundi salute offerat, adoret cum Angelis, amet cum Sanctis. Pergit deinceps cum sensu dicendo singula, quæ præscribuntur: placent illi peculiariter verba illa immenso victimæ Divinæ pretio commensurata: *Omni benedictione & gratia spirituali repleamur, per eundem Christum Dominum nostrum.* Sapiunt illi præprimis verba Domino suo perquam honorifica, summéque gloriosa: *Per ipsum, & cum ipso, & in ipso est tibi Deo Patri omnipotenti in unitate Spiritus sancti omnis honor & gloria.* Filium totus induit, cum orationem Dominicam recitat, dumque orationes cæteras ante commu-

nionem magno fervore pronuntiat, exquisito timentis & amantis affectu præsertim postulat: *Me nunquam à te separari permittas*, Sacrosanctum verò Domini corpus & sanguinem ceu pharmacum immortalitatis cum ardenti desiderio, & vilitatis propriæ intimo sensu accipit; postquam autem (a) *in meditatione sanctissimi Sacramenti* admirabundus tantisper & venerabundus *quievit*, Sacrum absolvit eodem spiritu, quo cœpit. Gratiis dein non perfunctoriè solutis, ut Ecclesia jubet, cor totum in conspectu Domini sui effundit. Sic pretiosè saginatus & roboratus, gratiisque insigniter auctus fervore novo ad labores statûs sui proprios hilariter transit. Qua quidem piè sacrificandi methodo istud maximè consequitur, ut crescat in cognitione & amore Domini nostri Jesu Christi. Sic denique notam habet multò præstantissimam, quòd ferventium de numero sit, quia pietate singulari quotidianam DEO Hostiam litat. Aliud profectò luculentius aut certius beati fervoris signum nemo requirat, præter hanc piè sacrificandi rationem. Sed neque signum infausti teporis manifestius habemus, quàm longa consuetudine firmatam in sacrificando negligentiam.

Sacerdos tepidus, quia vividam de sacrificii majestate ac valore æstimationem procurare negligit, cursim, luridè, obiter para-

(a) *Rubrica.*

paratus, inanium cogitationum turmis ob-
fessus, temporalibus curis miserè distractus
ad aras sacrosanctas irruit, (a) omniáque ita
„ deproperat, ita signa involvit, ita verba
„ præcipitat, acsi latrones post tergum in-
„ starent, & tempus ad fugiendum non ef-
set. Sine sensu, sine gustu, sine fructu,
sine reverentia, sine attentione Sacrum in-
cipit, & cursim absolvit. (b) „ Quam triste
„ verò ac deplorandum spectaculum, vide-
„ re Sacerdotem Divina Mysteria tractan-
„ tem, Angelorum choris undique septum,
„ qui ad ea, quæ ipse operatur & loquitur,
„ stupent ac tremunt: dum interea Sacer-
„ dos in medio positus, totus frigidus, &
„ quasi stupidus non attendit, quid agat;
„ non intelligit, quid loquatur: & tamen
„ propter palmares negligentias conscientiæ
„ stimulum non patitur. Sic res sanctissi-
„ mæ contemnuntur, sic DEus irride-
„ tur, sic ridendi materia hæreticis da-
„ tur. Clamat è cathedra Sacerdos te-
„ pidus, in Sacramento Altaris JESUM DEI
„ Filium adesse; ipse interim ita se gerit,
„ ita hæc Sacramenta pertractat, acsi nihil
„ minùs verum putaret, & quasi DEum
„ marmoreum vel plumbeum haberemus,
„ qui nihil sentiat, nihil videat, nihil au-
„ diat. Sed mihi crede, Sacerdos miser,
„ DEum omnipotentem & vivum habemus

C 2

&

(a) *Card. Bellarm. Conc. IX. de Adventu.*
(b) *ibidem.*

„ & vigilem , qui connivet ad tempus : qui
 „ dissimulat quidem nunc tot injurias , quas
 „ omnes videt , omnes audit , omnes notat,
 „ & aliquando severissimè ulciscetur. Uti-
 „ nam ingrederetur in cor suum Sacerdos ,
 „ & cogitare inciperet : quis ego sum ?
 „ quid ago ? quomodo vivo ? quomodo San-
 „ cta Sanctorum tracto ? quo jure stipen-
 „ dium à DEO accipio , qui DEO tam ma-
 „ lè servio ? cur mihi manus inunctæ sunt ,
 „ & cur tot ceremoniis , tanta solemnitate
 „ Sacerdos initiatus sum ? an ut postea sine
 „ religione ac reverentia peragerem Divina
 „ Mysteria ? ista si cogitaret , materia non
 „ deesset longissimæ atque optimæ confes-
 „ sionis.

Verùm quia hæc non cogitat , in re sanctif-
 sima iniquitates super iniquitates accu-
 mulat , & ubi DEum placare deberet , ma-
 gis eundem ad justam indignationem com-
 movet. Adstantes porro qui ædificabit ?
 quantam æstimationem tremendis Mysteriis
 luridissimo sacrificandi modo conciliabit ?
 quæ scandala non suscitabit ? Ut volatili ac
 venatorio tepidorum genio tepidus ipse ob-
 secundet , quadrupedante cursu Divina
 Mysteria deproperat , adeoque insulsè præ-
 cipitat , ut neque modicum temporale ne-
 gotium ita gerere præsumeret , præsertim
 si lucrum aliquod esset conjunctum , aut
 damni periculum. Interim Dominum Do-
 minorum , suumque Judicem offendere , in fa-

faciem vilipendere, suumque teporem indies confirmare nihil dubitat, quo facto suæ reprobationi ipsemet infelicissimè præludit, ac subscribit.

Superi boni! quale inter utrumque discrimen! Per eandem actionem sanctissimam unus maximè DEum honorat, alter summè inhonorat: unus sanctificatur, sordescit alter & reprobatur: unus Ecclesiam ornat, ludibrio alter exponit: omnem benedictionem meretur unus, alter omnem maledictionem. Unum idèmq; agunt ambo; sed multum diversa tum interior, cum exterior agendi ratio utrumque discriminat. Unum beatissimus fervor stimulat; alterum infelicissimus tepor occupat: Novit & amat prior Dominum nostrum JESUM Christum; nec novit, nec amat posterior: hæc tanti causa discriminis. Felix notitia, omnis boni principium! turpis ignorantia, omnis mali triste exordium!

MEDITATIO I.

Sacerdos fervens regali Sacerdotio gloriose ac sanctè conspicuus 1. Petr. 2. - *Sacerdos tepidus Incarnata Sapientia contemptor ignobilis.* 1. Reg. 2.

Preludium 1. Imaginamur nobis hinc Sacerdotem in JESU Christi charitate fervidum,

dum, Angelorum cœtibus immixtum, gloria & honore coronatum, Deique Filium suaviter illi arridentem, ac dicentem: (a) *Servus meus es tu, in te gloriabor.* - Illinc Sacerdotem tepidum, dæmonum ludibrium, hominum opprobrium, totius mundi vile rejectamentum, ad quem iratus Dominus: *Qui me contemnunt, erunt ignobiles.* 1. Reg. 2.

Prelud. 2. Da mihi Domine sedium tuarum assistricem sapientiam, quæ tecum sit, & tecum laboret, ut intelligam Sacerdotis boni regalem gloriam, & tepidi multiplicem infamiam: da unius amorem, alterius summum horrorem.

Punctum I.

*Sacerdotis in Christi charitate
fervidi quadruplex regalis gloria.*

Sacerdos magne, Pontifex æterne, quem hic in Sanctissimo præsentem adoramus, quàm admirabile est nomen tuum in universa terra, quia gloria & honore coronasti Sanctos tuos, Sacerdotes tibi fideles, & in amore tuo ferventes! - - Nam regale Sacerdotium quanta dignitas est, omnes longissimè superans mundi totius dignitates! - (b) „ Honor & sublimitas Sacerdotalis „ nullis potest comparationibus adæquari: „ si Regum fulgori compares & principum dia-

(a) *Isai. 49.* (b) *S. Ambr. l. de dign. Sacerd.*

„ diademati, longè erit inferius, quàm si
„ plumbi metallum ad auri fulgorem com-
„ pares. - - Apage mihi regum coronas,
„ purpuram, scepra, splendores! sicut fu-
mus hæc omnia evanescent, si ad Sacerdo-
tis piè fervidi gloriam conferantur. - - (a)
„ Regi corpora commissa sunt, Sacerdotiani-
„ mæ: major hic Principatus. Claves ter-
renas moderatur Rex terrenus: claves
regni cœlorum multò gloriosius tenet pius
legis novæ Sacerdos. - - (b) Audite me igi-
„ tur, beatissimi Patres, & si dignum ducitis,
„ sanctissimi Fratres! audite me stirps
„ Levitica, germen Sacerdotale, propago
„ sanctificata, Duces & Rectores Christi.
Nobile regnum dedit vobis Dominus, &
verè Sacerdotium magnum, regnum deco-
ris & gloriæ, quod corona capitis vestri de-
notat. (c) Regni hujus quadruplicem gloriam
nunc examinemus.

Regni Sacerdotalis gloria prima. Dominatur
animo suo beatissimus Sacerdos, quem Jesu
Christi charitas succendit. Sequiores animi
motus coërcet, cupiditates domat, sen-
suum lenocinia devitat: En regnum verè
gloriosum, suavissimæ pacis delicias jam
nunc copiosè fundens, & in sæcula duratu-
rum. - - Regni hujus præclaram nobilitatem

C4

neque

(a) S. Chrysoft. hom. 4. & 5. de verb. Isaia.
(b) S. Ambr. ut supra. (c) S. Hieron. relatus à
S. Thoma 1. 2. q. 1.

neque Poëta gentilis ignoravit, cùm cecinit:
*Fortior est, qui se, quàm qui fortissima vincit
 moenia.* Adstipulatur Sapiens, ubi dicit:
 (a) *Melior est vir, qui dominatur animo suo,
 Expugnatore urbium.* - - Hunc regium pii Sa-
 cerdotis animum si vel obiter inspicere lu-
 bet, quanta in oculos nostros incurret lu-
 minis copia, quæ serenitas, quæ firmitas,
 quàm beata tranquillitas, & pacis dome-
 sticæ affluentia! - - Animus bene composi-
 tus, dominator sui, nullis motuum intesti-
 norum agitated turbis, & mundò sublimior
 quàm dignum cœlo spectaculum est! - -
 Cipro regalem gloriam: intelligo felicita-
 tem ex beata JESU Christi notitia manan-
 tem.

Regni Sacerdotalis gloria secunda. - - Mon-
 stra peccatorum longè meliùs & gloriosius
 jugulat Sacerdos pius ac fervens, quàm Her-
 cules ille Heroës inter notissimus leones,
 ursos, dracones invicto robore superârit. - -
 Immanis draco, ursus ferox, leo rugiens
 & rapiens, coluber venatus est mortiferum
 quodvis peccatum: discerpit, maçtat, cru-
 delissimè devorat animas nobiles, pretiò
 JESU Christi sanguine tinctas & redemptas. - -
 Istas tu atroces bestias, Sacerdos gloriose,
 sancti fervoris gladio, verbi Divini virtute,
 orationis armaturâ, vitæ Sacerdotalis exem-
 plò, magnanimitate plùs quàm regia proflig-
 gas, sternis, exterminas! - - Vel unum
 tale

(a) *Prov. 16.*

tale monstrum subegisse quanta gloria! plurima vel Divini verbi gladiô mactasse, aut in Tribunali sacro delevisse, aut pastorali solitudine arcuisse, quantis gloriæ splendoribus invictum pii Sacerdotis animum coronabit! quàm dignus, qui regios Heroas inter numeretur!

Regni Sacerdotalis gloria & decus tertium.

Jesu Christo Regi regum, & Pontifici æterno gloriosè, sanctèque conjunctus vivit Sacerdos spiritu fervens. Placet illi Christus, & ipse Christo placet: diligit Christum Regem, & ab illo quoque servus fidelis diligitur: cor utrique unum & anima una. - - Vivit de Spiritu Christi Sacerdos fervens: quæcunque æstimat, quærit, amat & agit DEI Filius, eadem & amat, & æstimat, quærit & agit Sacerdos fidus Minister Domini sui: unus utrique labor, idem scopus, Patris æterni gloria, & animarum salus. Quid igitur obstet, quin sit una pariter utriusque corona? Hoc ipsum est, quod Regum uti maximus, ita & benignissimus pro fidei servo postulat: (a) *Volo, Pater, ut ubi ego sum, illic sit & Minister meus*: Jam nunc volo ipsum consortem gloriæ meæ: sit mecum in honore, quia mecum est in labore. - - Quid verò gloriosius cogitari possit, quàm Jesu Christo DEI Filio non minùs intellectu, quàm voluntate, corde & opere ita conjungi, ut amicus amico inti-

C5

mè

(a) Joan. 22.

mè conglutinatur? - - Intelligis hanc tuam celsitudinem, serve bone & fidelis, quæ illi Domino te proximè admovet, quem gloriosè adeò repræsentat veteris Testamenti Oeconomia universa: quem tantis splendoribus irradiat sanctæ Ecclesiæ pia sollicitudo: quem stupens admiratur Sanctorum & Angelorum omnium celeberrima universitas? - - Huic Domino servire regnare est: quid erit arctis amicitiae vinculis eidem colligari? - - Et hanc quidem gloriæ sublimitatem fervor Sacerdotalis, ex beata JESU Christi notitia prodiens indubitato comparat.

Regni Sacerdotalis gloria quarta. Sacerdotem pacis Angelum, Mediatorem DEUM inter & homines, Patrem communem, Pastorem bonum, Ecclesiæ ornamentum & columnam suspiciunt cœlites, venerantur homines, timent dæmones, illique cuncta deserviunt. - - Felicem se reputat cibus, quo vescitur; potus, quo reficitur; aër, quo conservatur. Beatæ vestes omni purpura meliores, quibus tegitur! terra nobilis, à qua sustinetur! Sed quid mirum, si honoratur à servis & mancipiis, quem ipse DEUS ac Dominus majestatis, Pater DEI ac Domini nostri JESU Christi honorat? quidni honorificet Angelus, quem honorificat Angelorum Dominus? quem cœlum suspicit, fors terra non venerabitur? - - Habet Sacerdos fervens magnificentum, quod fru-

frustrari non potest, Veritatis Increateæ promissum : (a) *Si quis mihi ministraverit, honorificabit eum Pater meus.* En fidelis Minister JESU Christi ! honorificat te summa Sanctitas ; honorificat immensa Bonitas : in pretio te habet infinita Sapiencia, æstimat te Omnipotentia. - - Verè nimis honorati sunt amici tui, DEUS ! nimis confortatus est Principatus eorum. - - Tuorum ego pedum sacra vestigia exosculor, Sacerdos JESU Christi, quem fidele supremi hujus Regis ministerium sanctè occupat ! - - (b) *Dilectus DEO & hominibus, cujus memoria in benedictione est : similem illum fecit in gloria Sanctorum.* - - Ad isthæc honorum fastigia evectus Sacerdos bonus, nullo tamen pacto inflabitur, sed grave solummodo pondus obligationum sentiet, sub quo indefessus laborabit & sudabit, tantò magis honorari dignus, quanto minùs honore dignum ipse se æstimaverit.

Punctum II.

Tepidi Sacerdotis quadruplex infamia.

S*Tigma infame primum.* Contemnit Sapienciam Incarnatam Sacerdos tepidus : sed & ipse contemnitur. Vilipendit luridò obsequiò Domini sui majestatem : hinc & ipse vilipenditur. - - Cupiditatum suarum ser-

(a) *Joan. 12. 26.* (b) *Eccli. 45.*

servus ignobilis efficitur, dum vocationis suæ celsitudini haud respondet; quare ad vanitates, ad nugas, ad sensuum blandimenta, & mille quisquilias infelix delabitur: mille terrenarum rerum vinculis obvolvitur appetituum suorum vile mancipium. - - Videbis modò inaniter sola in superficie hilarem, mox tetricum, paulò post iracundum, curis sæcularibus miserè implexum, honoris proprii magis quàm Divini acerbum vindicem, commodis suis intentum, aut inertis denique otio diffluentem. - - Sequiores hos animi partus, ac devios à recta ratione affectuum greges continuò pascit velut alter prodigus. Quò enim abjectissimæ vilitatis non decidit, qui à vera virtutum nobilitate recedit? Sed quàm portentosa compositio Sacerdotis cum spurcissimo grege, cum fursure, cum terræ sordibus & immunditiis!

Sacerdotis tepidi stigma infame alterum.
 Servus est peccati, quod passim facilè admittit vel sine remorsu, vel cum remorsu contemptu. - - Non vivit equidem sine peccato Sacerdos fervidus: at non servit peccato, infame peccati jugum non portat, quod statim abjicit: statim emundat, si quid labis animo adhæserit. - - Contrà Sacerdos tepidus vilis instar jumenti onera peccatorum portat, & (a) *servus est peccati*, quo sese turpiter onerat absque numero, sine mensura, sine scrupulo. - - Turpissimam servit servitutem, quia monstro abominando subditus vivit:
 (a) Joan. 8. sed

sed quàm fœdum hoc ignominiaë stigma, rei vilissimæ servum adhuc viliozem ac subditum fieri! tali Hero quid contemptibilius? Tali servo quid ignobilius? - - Sed vitam Sacerdotis tepidi vel obiter inspexisse sufficiet, ut infamem peccati servum deprehendamus. Heu! tota illius vita peccatum est. Opera quæque sanctissima fiunt illi in peccatum: quid ergo de suaapte natura malis dicendum? - - Peccat igitur Sacerdos tepidus, cum luridè celebrat: peccat, cum negligenter orat: peccat, cum res sanctissimas sanctè non tractat; cum Sacramenta sine spiritu administrat; cum DEI verbo non gregem, sed vanitate seipsum pascit: - - Peccat miser in templo, peccat in agro: peccat in domo, peccat in foro, in mensa, in popina, in cubili. Peccat solus cogitando vana, operando inania: peccat in conversatione loquendo inutilia, proferendo sæcularia, proximum non ædificando. Et quantum non peccat innumeris omissionibus in DEI obsequio, circa salutem propriam, circa animarum curam? - - Quis autem credat, intra venialium limites ipsum perpetuò hæsurum? Et si denique menses singuli non nisi singula peccata gravia parturirent, quàm horridam vel hinc solùm contrahet infamiae notam! quid si verò quotidiani etiam fuerint monstrosi partus! vah! quàm portentosa iterum compositio Sacerdotis vel cum uno

pec-

peccato mortali ! Funestissima hæc est infamiarum epitome : totius ignobilitatis infame compendium.

Sacerdotis tepidi stigma infame tertium. - -

A JESU Christo gloriæ totius , ac nobilitatis fonte segregatur Sacerdos tepidus , quæ turpior ignobilitas cogitari non potest. - -
 (a) *Si non laveris te* , ait olim JESUS Petro , *non habebis partem mecum.* Adeò terruit ferventem discipulum acerba comminatio , ut lavari etiam totus voluerit , qui paulò antè solos pedes abluere sibi non sustinebat. - -
 Avernale stigma hoc est , non habere partem cum Christo. Sed quomodo partem cum Christo habebit , qui nihil habet cum Christo commune ? - - Sanctis & bonis JESU Christi moribus pollere debet Sacerdos , qui partem habere cum ipso velit : pretiosam ejus imaginem referat necesse est , qui filios inter & hæredes numeretur. - -
 Sed ubi hæc imago in Sacerdote lurido ? Ubi apud ipsum fervor , ubi zelus , ubi mansuetudo , charitas , oratio , modestia , temperantia JESU Christi ? - - Quin potius Antichristi teterrimam speciem refert , Christo JESU per omnia contrarius. - - Humilis & mansuetus est Salvator : superciliosus aliisque durus , sibi tantummodo lenis est Sacerdos tepidus. Ipsamet puritas est Virginis Filius : merissima fœculentia Sacerdos tepidus. - - Ignis consumens est Do-

(a) *Joan. 13. 8.*

Dominus DEUS noster : mera glacies , merum frigus Sacerdos in tepore confirmatus. Si ergo reprobus est , qui nihil habet cum JESU Christo commune , quid illi fiet , qui JESU Christo per omnia est contrarius ? - - Hoc infamiæ totius centrum est , à JESU Christo moribus & vita segregari.

Sacerdotis tepidi stigma infame quartum. - -

Quo tandem in pretio erit sive in cœlo, sive in terra Sapientiæ Incarnatæ contemptor ignobilis ? Hunc sanè omnia despiciunt , quia communem Dominum luridô servitiô ipse despicit. Contemnit illum totius cœli beata Civitas , quia cœlestis Jerosolymæ Dominus ab eo contemnitur. - - Despicit ipsum JESU Christo ex asse devotus beatorum Spirituum exercitus ; despicit omnium Sanctorum gloriosissimus conventus : despicit hoc naturæ portentum ac terræ probrum omnis humana creatura : despicit hominem iniquum , impium , ingratum tota creaturarum universitas , quæ Regis sui contemptum jam nunc vindicaret , si tempus vindictæ longanimis DEUS non protraheret , ut invitet ad pœnitentiam. - Despiciunt denique Sacerdotem tepidum ipsamet suæ oviculæ , cùm vident aliter loquentem , aliter agentem ; dicentem , & non facientem ; sæcularium vitiis sordescentem !

Atque hoc demum est nec amare , nec novisse Dominum nostrum JESUM Christum.

Hoc

Hoc tandem est infeliciter languere ac tepere in sancto piissimi Redemptoris obsequio. Hæc summa ignobilitas & infamia quadruplex, quam plenus ignominiae tepor nectit, & servilibus compunctum notis turpe mancipium in ultimo vilitatis gradu collocat. - - Nempe qui non amat Dominum nostrum JESUM Christum, anathema, exterminium, horridum ulcus, foeda sanies, vilissimum peripsema est procul ab omnium oculis removendum.

Ad te modò convertimur, Sacerdos infamiâ plene, quotquot hic in Domino sumus congregati, teque ignobilem, infamem ac contemptibilem ore unanimi proclamamus, quia nec amas, nec honoras Dominum nostrum JESUM Christum! - - Hoccine verò amare sit, cum luridissime sacrificas; luridissime oras; tanto Domino luridissime servis? - - Istène honor est, quem illi exhibes? - - Scito, infamia generis & statûs nostri, esse ignobilem prorsus memoriam tuam, quæ parum de Jesu Christo, plurimum de nugis cogitat; ignobilem esse intellectum tuum, qui terrena tantum volvit ac meditatur; ignobilem esse probrosam voluntatem tuam, quæ infimis tantum, merisque foeculentis delectatur; ignobile esse totum corpus & animam tuam, ubi nihil Jesu Christi, nulla ejusdem assimilatio, nulla charitas, fervor nullus invenitur.

Te

Te verò suspicimus, cor nobile Sacerdotis fervidi, quod impensè amat Dominum nostrum JESUM Christum! Nobilis memoria, quæ tanti Domini seu admirandam magnitudinem, seu amabilissimam bonitatem perpetuò volvit! Nobilissimus intellectus, qui JESUM Christum indefessè meditatur! - - Gloriosi oculi, beatæ manus, pretiosa lingua, speciosi pedes, quos Domini ac Regis optimi, maximi gloria & obsequium constanter occupat! - Quàm nobile regnum JESU Christi, in quo tot heroës magni præclarè militant, quot sancti Sacerdotes ejus honorem, notitiam & amorem promovent! Regnum felicissimum, in quo nemo miser, nemo tristis, nemo despectus; omnes beatissimi vivunt? Regnum admirabile, in quo nemo impius, nemo tepidus; sed sancti omnes: tot reges potentissimi, quot Sacerdotes fervidi sub glorioso Capite JESU Christo, sacris lætitiis inuncti, gloria & honore coronati vitam in terris cœlestem agunt, immortalis vitæ felicitatem paulò post consecuturi.

Te demum, Rex æternæ ac Pontifex noster! Sacerdotes tui ac servi minimi, hinc in tuo nomine congregati, supplices deprecamur, ut quodlibet infausti teporis initium à nobis benignus removeas, & beatissimi fervoris quotidiana incrementa propitius largiaris, per te JESU CHRISTE Rex
D gloria,

gloriæ, qui vivis & regnas in sæcula sæculorum, Amen.

Exercitium voluntatis per actus vividos, & firmos doloris, propositi: horroris, desiderii &c. Tantisper in silentio continuantur, ubi etiam quisque sollicitè inspicit, num fors aliqua in animo suo deprehendat miseri teporis vestigia, præsertim in sacrificando, simulque de efficacibus remediis adhibendis cogitatur.

CONSIDERATIO II.

Sacerdos fervens ac tepidus orantes & horas legentes observantur.

Sicut absque ullo temerarii iudicii periculo tepidis accensere possumus Sacerdotem illum, sive regularem, sive sæcularem, qui luridè sacrificare consuevit, ita pariter abominandi teporis infelicem notam haud dubiè iterum præfert Sacerdos, qui passim non orat, aut malè orat. In ferventium numero censeri debet Sacerdos, qui orationem inter præcipua statûs sui munera habere non dubitat. (a) Nam Presbyteri officium in orando DEum pro totius Ecclesiæ, & populi Christiani prosperitate situm est: ideoque proventus & beneficia Sacerdotibus conferuntur, ut ipsi pro populo precibus ac votis insistere, ejusque debeant peccata portare. *S. Petr. Dam. l. 4. Ep. 14.*

(a) *Concil. Colon.*

Pun:

Punctum I.

Pij Sacerdotis oratio considera- tur.

Sacerdos in Christi charitate fervens orationis tum singularem præstantiam, cum necessitatem summam probè intelligit: - Ad thronum Misericordiæ, supremæque Majestatis alloquium admitti se novit, cum orat: - Perspicit sanè, profuturum se nec sibi, nec aliis nisi ferventer orando. Oratione totum ipsius robur, curarum & laborum suave lenimen, contra hostium incursum omne præsidium est: oratione tædia pellit, teporem eliminat, fervorem accendit, vitia superat, virtutes auget, animabus totique Ecclesiæ potenter succurrit. - In quotidiana meditatione, seu orationis internæ exercitio, quod nunquam intermittit, unum saltem horæ quadrantem illi tribuendo, gustat & videt, quàm suavis sit Dominus: Delectatur in Domino, & mente sustollitur super altitudines nubium. - Quænam verò Sacerdotis quotidie meditantis materia? Nobilissima sanè, perquam sublimis & jucundissima, neque minùs fructuosa. Quotidie, non cursim; sed *piè*, *profundè*, *practicè* inspicit grandes Evangelii veritates; JESU CHRISTI DEI ac Domini no-

stri augustissimam & amabilissimam personam ; illius admirandas & suavissimas proprietates, mores sanctissimos, dicta & facta ; vitæ, passionis & mortis stupenda mysteria, quorum altitudo, profundum, longitudo & latitudo infinita hoc uno verbulo, DEUS-HOMO, mirabiliter continetur. - - Quare in meditatione tam sancta necessario exardescit ignis luculentus beati fervoris. - - Sive igitur DEum ac Dominum suum in immensa æternitatis abyfso consideret ex Patre natum ante omnia sæcula, DEum de DEO, lumen de lumine, Deum verum de DEO vero : Sive à mundi oxordio annis quater mille præsignatum contempletur : seu mirabiliter ex Virgine intemerata genitum à sancta Ecclesia mille laudibus exornatum, amatum, adoratum ; à Sanctis omnibus unicè desideratum, super omnia dilectum sibi repræsentet, videt hinc attonitus Domini suavissimi profusam in omnes charitatem, & gratiarum sibi præsertim collatarum cumulos : dein gravissimas tantæ Majestati ac Bonitati fideliter serviendi obligationes ponderans, mirum est, quo fervore accendatur. Ita verò succensus, sublimè volat ut aquila : vivit ut Angelus : bovem triturantem imitatur operarius indefessus : animosè decertat, vincitque ut leo, factus dæmoni formidabilis,

Etiam horas Canonicas legentem pium Sacerdotem consideremus. Primò quidem

dem intelligit, quantum sit pensi sanctissimi ab Ecclesia instituti pretium, utpote quod ad laudes DEO perpetim dicendas, & non minus ad totius fidelis populi munimen, quam ad ipsius Sacerdotis spiritualem profectum illa sanctè ordinavit. - - Horas itaque dicturus, animum colligit, & à curarum etiam piarum turbis semovet: DEum præsentem spectat: ad supremæ Majestatis alloquium ire se cogitat: legatione ad DEum pro populo fungi se novit. Quare non ex consuetudine orat: non ex dura necessitate; sed pia & alacri voluntate, minimè festinando, sed psalmorum, versu- borum, orationum, versiculorum succu- lentos & sacros sensus suaviter degustando. - Laudat cum Propheta laudante, adorat cum adorante, amat cum amante, timet cum timente, orat cum orante, dolet cum do- lente, & sic deinceps spiritum Psalmogra- phi ubique sequitur, non ignarus, virtu- tum omnium exercitium in psalmis contine- ri. Illos præcipuè amat, qui magis & propiùs ad Christum Dominum referuntur, quamvis ad illum spectent plerique omnes, cum tota ipsum Scriptura mirabiliter loqua- tur. Exemplo sit psalmus 109. quem sin- gulis diebus, exceptis tantùm feriis, sin- gulari prorsus animi exultantis lætitia di- cit: *Dixit Dominus Domino meo, sede à dextris meis: donec ponam inimicos tuos scabel- lum pedum tuorum.* Hic lætus intuetur vi-

ctorem Jesum gloriose ad dextram Patris confidentem. *Virgam virtutis tua emittet Dominus ex Sion; dominare in medio inimicorum tuorum.* Hic gaudens miratur Domini sui potentiam, & victrices de hostibus ferocissimis, morte, peccato, dæmone, obtentas lauros ac palmas eidem piè gratulatur. *Tecum principium in die virtutis tuæ in splendoribus Sanctorum: ex utero ante Luciferum genui te.* Utramque Jesu Christi generationem ineffabilem, temporalem non minus quàm æternam, summâ reverentia hic admiratur. *Juravit Dominus, & non penitebit eum: tu es Sacerdos in æternum secundum ordinem Melchisedech.* Pontificem suum, cujus regni non erit finis, hic piè veneratur. *Dominus à dextris tuis confregit in die iræ suæ reges. Judicabit in nationibus, implebit ruinas: conquassabit capita in terra multorum - -* Gaudet diei magnæ venturum Judicem cum potestate magna & majestate. *De torrente in via bibit, propterea exaltabit caput.* Dolores & humilitatem passionis gratus recolit, & miræ exaltationis gloriam gratulatur. Pari passu cum proportionem in aliis psalmis se gerit, mavultque festinando lentè non nihil temporis superaddere, quàm indecorè properando, sacrîs gustibus, piis sensibus, & virtutum plurimarum exercitiò seipsum fraudare. Parum refert, inquit, etiamsi medio quadrante tardiùs horas absolvero, cum tantum inde
lucri

lucri percipiam, & errores quàm plurimos sic devitem.

Quia verò humanæ fragilitatis infirmitas diu arcendis evagationibus animi par esse non potest, ad singula *Gloria Patri* pietatem acuit, & rationabilem fervorem denuo accendit. - - Si multùm fervens est, pretiosum hoc pensum majoris reverentiæ ergò de genibus plerumque recitat, dignissimus, qui ad laudes DEO dicendas Angelorum choris societur. Claudat denique preces ad Ecclesiæ mentem, quibus & examen brevissimum subnectit, ut defectus magis magisque semper emendet.

Punctum II.

Sacerdos tepidus orans consideratur.

Vel non scit tepidus Sacerdos, quid sit, & quomodo institui debeat mentalis oratio: vel si ignarus omnino non est, aut illam penitus omittit, aut speculativè tantùm & siccissimè, absque fructu, sine sensu meditatur. Horret nimirum ingredi in seipsum, quia præter sordes & misérias domi suæ reperit nihil. Hoc igitur spiritualium commentationum præsidio destitutus, & pane optimo seipsum privans miserimè languet, nullisque gratiarum fluentis irrigatus, montes Gelboë infœcundos ac steri-

steriles quovis pumice aridior in animo suo circumfert. Non obligari se ait ad meditationem quotidianam, & vel hac sola excusatione frivola teporem prodit. Tempus sibi deesse obtendit, quod tamen ad jocos & nugas abunde suppetit. O si expendere serio vellet peccatum Sacerdotale grande nimis; mortem amaram, iudicium durissimum, infernum profundissimum Sacerdotis tepidi, quam cito in virum alium immigrantem suspiceremus!

Horas autem legens raro se prius colligit, & vix unquam ad bene orandum sese disponit: sed capite nugis & curis temporalibus oppleto in Breviarium involat, dumque Sacerdos pius festinatum DEI auxilium ad bene orandum postulat: *Domine ad adjuvandum me festina*, Sacerdos luridus ad festinandum potius adjuvari desiderat: *Domine ad festinandum me adjuva*. Igitur millenas inter evagationes sacratissimum pensum luridissime deproperat, truncat, præcipitat. Habeo, inquit ille, alicujus momenti negotium, quare festinato est opus: Quasi verò, mi Sacerdos, negotium majus in vita habere posses, quam Divinæ Majestatis alloquium. Ut animi evagationes impediam, ait ille, nonnihil festino: Bellum remedium, malè ac irreverenter orare, ut bene ores! - - Multò melius Sacerdos fervens rebus suis consulit, dum ex Ecclesiæ mente spiritum filialem oraturus induit, & per bea-

tæ cum Domino suo familiaritatis exercitium reverens, ad quod psalmi omnes & reliqua Breviarii manuducunt, cunctis evagationibus felicissimè occurrit. - - Mentis meæ aberrationes voluntariæ non sunt, pergit excusare tepidus: Sed crassè culpabiles sunt, ac vel ideò peccaminosæ, quia nullum diligentiae modum adhibet, ut iisdem occurrat. Itaque ex mera consuetudine, aut dura potiùs necessitate, non ex piæ voluntatis motu: sine succo, sine gustu, sine fructu, absque merito, inter sexcentos animi aliò discurrentis circuitus, seipsum non intelligens, cum grandi peccatorum numero absorbet verba sanctissima, quæ DEI Spiritus dictavit, & sub quibus Mysteria sublimissima abscondit, ut adeò mirum non sit, quòd (a) *Oratio ejus fiat ipsè in peccatum.* - - Honorare deberet Dominum suum hoc penso, & magis inhonorat: propitium reddere Numen deberet, quod magis ad iracundiam provocat: avertere à grege sibi credito flagella deberet, quæ malè orando multiplicat. Pascere spiritum suum basilicè posset ac roborare in pinguißimis Scripturarum pratis, & psalmorum, precúmque sanctissimarum abundantibus pascuis: ipse verò gracilescere mavult & languere. Brevis horæ quadrans ad ritè orandum superadditus intolerabilis ei videtur, cum tamen plerasque diei horas miserrimè prodigat. Sed videamus

Psal. 108.

D 5

practicè,

practicè, quomodo v. g. psalmum superius adductum, & alios pari stylo decurrat: *Dixit Dominus Domino meo, sede à dextris meis.* Quàm lautè hodie cœnabo? Jam adverto, sapiet haustus vini. *Donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum.* Quis hîc in platea obambulat? fors ille ad me? *Virgam virtutis tuæ emittet Dominus ex Sion.* Mirabilis temporum cursus! quid, quæso, afferent novi pagellæ publicæ? Et sic deinceps. Sed hocine orare est, aut petulanter cum DEO nugari? Servet nos benignum Numen ab hujusmodi oratione! vah! quantum inter hosce duos orantes discrimen!

MEDITATIO II.

Sacerdos fervens dives in virtute. Eccli. 44. - *Sacerdos tepidus, miser & miserabilis, & pauper, & cæcus, & nudus.*

Apoc. 3.

P*Ralud. 1.* Repræsentamus nobis ex una parte Sacerdotem pium, non tantum gloria & honore coronatum, sed etiam veris divitiis affluentem, charitatis aurô præfulgidum, & virtutum gemmis pretiosè exornatum: Ex altera verò parte speciem Sacerdotis tepidi effingimus, laciniosi, luridi, miserrima egestate pressi, & immani quoque grandium debitorum pondere onerati.

rati. Ad priorem spectant verba illa psalms
III. *Gloria & divitia in domo ejus.* Ad po-
steriorem illud Apoc. 3. *Nescis, quia tu es
miser & miserabilis, & pauper, & cæcus, &
nudus.*

Prælu. 2. Alme Spiritus! da utrum-
que Sacerdotem sapienter discernere; imi-
tari bonum, ejusque divitias colligere:
tepidi verò turpissimam egestatem horrere
ac devitare

Punctum I.

Sacerdotis pij thesaurus quadru- plex.

I. **T***Hesaurus laborum.* Jucundum est con-
siderare Sacerdotis fervidi pia stu-
dia, quæ dum in objecto nobilissi-
mo terminantur, splendorem ab eo mirifi-
cum, & pretium singulare mutuant. - -
Nimirum DEus ac Dominus noster meta
ipsius beatissima est, in quam labor ejus
universus collineat. Quare nonnisi opera
plena pius Sacerdos numerat: quomodo
enim plenum non sit, cujus principium au-
rea Christi charitas: cujus medium & finis
eadem pretiosa charitas? - - Jesu Christi
Domini sui gloriam per actiones vitæ suæ
celeberrimas & nobiliores indefessè quærit,
unde valorem accipiunt omni æstimatione
nostra

nostra superiorem. - - Considerans igitur Sacerdos fervens JESU Christi Domini sui magnitudinem, amabilitatem, & amplissima nomina, quibus illi obstringitur, memoriam suam thesauro implet nobilissimarum imaginum, quæ ejusdem Divini Servatoris præcellentias, virtutes, facta & mysteria pretiosè exhibent: palatium dices, picturis & aulæis maxima quæque referentibus non jucundè minùs quàm splendè exornatum. - - Oritur hinc thesaurus alter præstantissimarum cognitionum, quibus affluit intellectus tantâ sacrarum imaginum opulentiâ instructus. - - Enascitur hinc denuo thesaurus alius pulcherrimorum affectuum in voluntate, quorum & amœnissima teneritudo, & egregiè operatoria virtus continuò tendit in Dominum nostrum JESUM Christum. Quare cum mellifluo Bernardo eadem alit animi sensa: (a) „ Si scribas, inquit, non sapit mihi, „ nisi legero ibi JESUM: si disputes aut con- „ feras, non sapit mihi, nisi sonuerit ibi „ JESUS. - - (b) Hæc meditari dixi sapien- „ tiam, in his justitiæ mihi perfectionem „ constitui, in his plenitudinem scientiæ, in „ his divitias salutis, in his copias merito- „ rum. Propterea hæc mihi in ore fre- „ quenter, sicut vos scitis: hæc in corde „ semper, sicut DEUS scit: hæc stylo meo „ admodum familiaria sunt, sicut oportet: „ hæc

(a) Serm. 15. in Cant. (b) Serm. 43. in Cant.

„hæc mea subtilior interiôrque philosophia
„scire JESUM, & hunc crucifixum. - -
Oeconomia hæc interior præclare adeò con-
stituta thesaurum denique parturit sacratissi-
mi ac indefessi laboris, in quem potentia
omnes tam externæ quàm internæ unà con-
spirant, ut agnitio, æstimatio, amor &
gloria Redemptoris ubique inseratur, &
maximis incrementis promoveatur. - - Ju-
cundum hoc & nobile studium quid &
quantum non efficiet vel mensis unius spa-
tio? Quales laborum cumuli ac thesauri
prædivites coacervabuntur, dum Sacerdo-
tis caput, lingua, calamus, pes, manus pre-
tiosè adeò constantèrque occupatur?

2. *Thesaurus virtutum ac meritorum.* Sequi-
tur hic ex priore; quid enim labores JESU
Christi causâ suscepti parturiant aliud, nisi
merita & virtutes? - - Circa res sublissimas
ac pretiosissimas perpetuò ferè occupatur
fervidi Sacerdotis industria, videlicet cir-
ca Auctorem Fidei & Consummatorem JESUM,
circa ipsius sacratissimum corpus & sangui-
nem conficiendum, sumendum, distri-
buendum; circa ejusdem sacramenta admi-
nistranda; circa verbum illius Divinum aut
meditandum, aut legendum, aut prædi-
candum. Quanta verò hinc sublimium
virtutum ac meritorum quotidiana copia! - -
(a) *Charitas Christi urget nos*, ait ille cum fer-
ventissimo Paulo, unde thesauri omnes sa-
pien-

(a) 2. Cor. 5.

pietatiæ, sanctitatis & scientiæ ubertim profuunt. - - Eâdem charitate magistrâ virtutes circa proximum exercet planè heroicæ, & perpetuò concatenatas; modò patientiam heroicam vel in tribunali sacro, vel in toleranda cruditate, malitia, stupiditate, ingratitude, rusticitate, aut imbecillitate eorum, quos lucrari Jesu Christo contendit: Modò heroicæ ac paternæ mansuetudinis, zeli ardentis & discreti, misericordiæ, pietatis, temperantiæ, aliarumque virtutum glorioso exercitio est intentus: instructio rudium, parvulorum eruditio, ægrorum visitatio, mœstorum consolatio, moribundorum administratio palæstra ipsius quotidiana est, ut actus virtutum innumerabiles taceamus, quos tum in sacro, tum in precibus Canonicis, aliisque privatæ pietatis actibus elicere nunquam non intermittit. Quanta verò hinc meritorum seges, & virtutum abundantia!

3. *Thesaurus luminum, & solatorum.* - -
 Jesus Christus fons luminis & sol Justitiæ: Lux vera, quæ illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum, mirabiliter illuminat Sacerdotem suum, filiali spiritu continuò ad se accedentem. - - Quam vim præstantissimorum luminum vel unum admirabile Incarnationis Mysterium illi suppeditat! - - Quid non luminis haurit ex Pauli epistolis, quæ aliud ferè non lo-

loquuntur, nisi (a) *divitias investigabiles* Jesu Christi, cujus sanctissimum nomen sexcenties inibi occurrit legendum! - - Vel paucissima hæc illius verba quantis splendoribus pij Sacerdotis animum irradiant: (b) *Omnia & in omnibus Christus.* - - (c) *Propter quem & per quem omnia &c.* Quàm admirandi ordinis pulchritudo menti ejus illucescit, cum piè ruminat Paulinum illud: (d) *Omnia vestra sunt, vos autem Christi, Christus autem Dei.* - - Luce mirifica, quæ delectando satiet, & satiando delectet, animus ipsius infunditur, cum psalmos, vel alium quempiam Scripturæ librum volvit, postquam in interiora Jesu cum piissimo Kempensi semel introivit, unde tota jucundissimi luminis abundantia scaturire nunquam desinit. - - Hinc & solatiorum thesaurus indeficiens, quo labores Apostolici temperantur. Quare cum indefesso gentium Doctore securus dicit: (e) *Repletus sum consolatione, superabundo gaudio in omni tribulatione nostra.* - - Lætus cum Propheta regio ingeminat: (f) *Non timebo mala, quoniam tu mecum es.* Nam ad se quoque pertinere confidit illud solatiô plenum: (g) *Dicite justo, quoniam bene!* - - Itaque (h) *Pax, quæ exsuperat omnem sensum, custodit cor & intelligentiam ejus in Christo Jesu Domino nostro, cu-*
jus

(a) Eph. 3. 8. (b) Col. 3. 11. (c) Hebr. 2. 10. (d) 1. Cor. 4. (e) 2. Cor. 7. (f) Psal. 22. (g) Isai. 3. 10. (h) Phil. 4. 7.

jus jugum suave & onus leve beatissimâ experientiâ non tam portat, quàm suavissimè degustat.

4. *Thesaurus præmiorum.* Magna merita, pretiosos labores, heroicas virtutes pij Sacerdotis sequi non possunt nisi præmia exquisitè magnifica & singularia. Merces magna nimis te expectat, serve DEI secundùm charitatis tuæ mensuram. Te gloriosus excipiet Apostolorum chorus, cum quibus indefessè prædicas Dominum nostrum Jesum Christum. Doctorum laureolam consequeris; nam (a) qui ad justitiam erudièrunt multos, fulgebunt sicut stellæ in perpetuas æternitates. Sed & Martyrum palmas invictâ patientiâ colligis. - - Verùm cedant omnia hæc uni præmio, quo amplius nec ipse gentium Doctor desiderandum censuit: (b) *Semper cum Domino erimus.* Istum unum sufficere ad uberrimam quoscunque inter labores consolationem existimavit: *Consolamini invicem in verbis istis.* - - Non ut servus in posteriore loco; sed ut filius, ut frater, ut amicus inter primos Electorum ordines Sacerdos Apostolicus confidebit. Jesu Christi lateri comes individuus æternùm hærebit Minister intimus & fidelis. - Quantis illum in morte solatiis jam replebit Dominus magnificus in retribuendo! quàm securus videbit Judicem suum, quem dilexit!

(a) *Dan. 12. 3.* (b) *1. Thess. 4. 17.*

lexit! (a) *Adimplebit eum Dominus latitia cum vultu suo: Delectationes in dextera ejus usque in finem.* - - Pretiosa vitæ momenta, quibus tanta præmiorum opulencia tantillis impendiis nunc comparatur!

Punctum II.

Turpissima egestatis miseria quadruplex, in quam sese induit tepidus Sacerdos

M*isericordia I.* Merissimum vacuum est Sacerdos tepidus: dies numerat vacuos, opera inania, cortices absque nucleo, folia sine fructu. - Non nisi merum vacuum reperies in vanissimarum cogitationum, inutilium desideriorum, & actionum futilium pauperrima congerie. - - Aërem verberat miser, & aura inani pascitur. Caret nimirum verâ sapientiâ, sine qua nihil solidum esse potest. Ignorat miser Jesum Christum, atque hinc seipsum quoque crassè ignorat: statûs sui præstantissimam sublimitatem non intelligit, gravissimas obligationes nunquam ponderat: ignorat præsentia, nescit præterita, non prospicit futura, sicque in fumoso ignorantia vacuo sepultus, mortuo similior est, quàm viventi, verè miser & miserabilis, & cæcus, & nudus,

E

(a) *Psal. 15.*

nudus, & pauper. - In pauperrima ipsius domo nullus virtutum commeatus, nulla meritorum collectio, nullus gratiarum affluxus; merum ubique vacuum, mera egestas. - - Ad hæc dictamina sibimet confingit prorsus inania & fallacia, quibus miserrimè quidem, sed non invitus decipitur. *Sic passim hodie vivitur, ait ille, sic & alii faciunt: nolim ego vias singulares: absit à me scrupulosa vivendi methodus: eccur onera nova mihi imponam? ad hæc vel illa non teneor &c.* Sed hæc ipsa tua dictamina satis demonstrant, inolitum teporem apud te stabulari, & magnum quid abesse, Christi videlicet charitatem, spiritum ac fervorem statui tuo excelso consentaneum. Quid ergo mirum, Sacerdos miser & miserabilis, si nulla in te operum plenitudo, sed nudissima egestatis miseria sedem fixit?

Miseria 2. Non modò veris divitiis caret Sacerdos tepidus, sed & grandium debitorum molem coacervat. Debita debitis quotidie cumulat infelix. - - Tot sacrificia luridè præcipitata, tot preces negligenter dictæ, tot bona omissa, tot horæ deperditæ, tot animæ neglectæ quid nisi debita sunt, quorum terribili pondere pressus emergendi non habet facultatem, quia Christo Regi fideliter famulandi non habet voluntatem. - Ad immensa peccatorum debita ferrei compedes malarum consuetudinum accedunt, & portæ æreæ teporis inveterati. Iltas quis

quis confringet? illos quis dirumpet? num Sacerdos miser & imbecillis? an rarum aliquod gratiæ prodigium? an ætas longæva? num ipsa denique mors, quæ omnia frangit? franget illa utique hos nexus, sed non nisi ut in duriores ac sempiternos commutentur. Aut fortè insignis gratiæ prodigium illi obventurum existimabimus, qui per totum vitæ tempus petulanter ac protervè joculari cum DEO consuevit? obtinget illud fortassis grandi inter laicos peccatori: Sacerdoti tepido non obveniet.

Miseria 3. In labyrintho inextricabilium rationum deprehensus hæret Sacerdos tepidus; nam (a) *cui plus datum est, plus requiretur ab eo*: Et, (b) *cùm augentur dona, rationes etiam crescunt donorum*. - - Maxima & innumera sunt, quæ Sacerdos accepit: ergo & in immensum rationes illius excrescunt. Numeremus hæc DEI dona, si possumus: regalis Sacerdotii gloria, potestas ordinis, potestas clavium, corpus Dominicum, sacrificium Altaris maximum, Christi sanguinis per Sacramenta dispensatio, sanctum Evangelium, gratiæ internæ & externæ: scientia Sacerdotalis, intellectus, vita, valetudo, vires, sustentatio, horæ nobilissimæ &c. Dona hæc sunt uti número plurima, ita pretiò inæstimabilia. At cùm augentur dona, rationes etiam crescunt

E 2

cunt

(a) *Luc 12, 48.* (b) *S. Greg. hom. 9. in Evang.*

cunt donorum. - - Quid igitur respondebit tepidus Sacerdos, cùm venerit ad iudicandum Dominus ? Accusabit illum Divina Omnipotentia, quam petulanter contemnit : accusabit infinita Sapiencia, cui protervè illudit ; accusabit Divina Bonitas, quam negligit ; Divina Majestas, quam vilipendit ; Divina Sanctitas, cui adversatur ; Divina Patientia, quam fatigat. - - Status præ cæteris sublimior, finis nobilior, obligatio major, cognitio amplior, mediocrum affluentia & efficacia opulentior, quàm implexas, & inextricabiles reddent Sacerdotis gravissimas rationes ! - - Omnium terribilissimum est fulmen, quod his verbis intentat S. Joannes Chrysostronus : (a)

„ Unusquisque Christianorum pro peccato
 „ suo reddet rationem ; Sacerdotes autem
 „ non solùm pro suis, sed pro omnium pec-
 „ catis reddituri sunt rationem. En tepide
 „ Sacerdos, quàm portentosa hinc confurgat
 „ rationum tuarum moles ! non tua solùm,
 „ quæ sine numero sunt, sed & gregis tui,
 „ & animarum tibi creditarum peccata
 „ portabis, quia horum gravitatem non
 „ exaggerâsti, quia horrorem non inculcâsti,
 „ quia vitæ melioris exemplis non ædificâsti,
 „ sed abominando tepore ad similem teporem
 „ induxisti. Serva nos, misericordissime DEus,
 „ à tanta miseria ! hanc gratia

(a) *Hom. 39. in imperfectis.*

gratia tua succurrente arcere nos tota virium contentione allaborabimus.

Miseria 4. Thesaurizat sibi iram in die iræ tepidus Sacerdos : congregat sibi metuendum thesaurum furoris Domini : heu qualem thesaurum ! non quo dives fiat, sed ad egestatis turpissimæ centrum detrudatur. - - Vitiorum in anima Sacerdotis tepidi foeda colluvies ; peccatorum alienorum maximè horrenda congeries, rationum tantopere implexarum labyrinthus quid tandem parturiet nisi furorem Domini prorsus implacabilem ? - - Ubi simpliciter peccat homo laicus, ibi dupliciter, imò & multipliciter peccat Sacerdos, multipliciter quoque puniendus, ubi poena simplici homo sæcularis castigatur. - - Graviora sunt delicta filiorum & amicorum singulariter dilectorum, quàm juratorum hostium ; quare & sentiuntur acerbius, & suppliciiis majoribus vindicantur. - (a) „ In omnibus judicantur omnes, ait Chryso- mus ; sed major cognitio fit materia peccatæ majoris : Unde Sacerdos cum populo peccans multò graviora patietur tormenta. - - Tepor in homine laico peccatum est ; in Sacerdote crimen abominandum. - - Scandalum præbens laicus meretur, ut suspendatur mola asinaria in collo ejus, & demergatur in profundum maris : Quid verò Sacerdos merebitur scandalum ponens

E 3

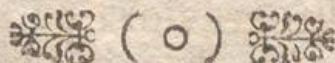
in

(a) *Hom. 27. in Matth.*

integræ communitati ? - - Dubium non est, ait scriptor celebris, quin profundissime descendat in infernum Sacerdos obligationibus suis non satisfaciens : nam quò altior gradus, eò profundior casus. - - Sanè non effugiet inferni pœnas in profundo abyssi, sub omnium laicorum pedibus, Sacerdos teporis confirmati reus, quo solo nomine tum sibi, tum aliis nocumenta infert multò gravissima.

Quis horror, quæ miseria, vel periculum remotum adiisse hujus nigerrimæ infelicitatis! - Et quoties incautus adivi? - - Pedem refero, mi DEUS! Hanc pestem fugio: Tibi adhæreo. - - O quàm gloriosus est in divitiis suis Sacerdos fidelis! Quàm miserabilis in egestate sua Sacerdos infidelis!

Actus ultiores h rroris, desiderii, doloris & propositi in silentio continuantur, sicque reflexio seria, quousque forsan apud nos jam irrepserint teporis miserrima initia, præsertim in precibus persolvendis.

DIES

DIES SECUNDA.

Confideratio III.

Sacerdos fervens & tepidus animarum curam gerentes observantur, & discriminantur.

Divinæ gloriæ, ac salutis animarum zelo sanctè flagrat Sacerdos bonus: friget utrinque Sacerdos tepidus. Primi beatos ardores, dein secundi miserimos algores inspiciamus.

Punctum I.

Sacerdotis boni zelus ardens consideratur.

Reputans secum ipso Sacerdos bonus, quantum DEO suo debeat, sive ut creatura, sive ut homo, & quàm maximè ut Sacerdos, Divinæ gloriæ zelum identidem in se suscitatur. Dùmque considerat Aulicos terrenos Principi alacriter famulantes, & illius honori ubique consulentes, nobilissimum ignem concipit, quo pulcherrimè flagrat. Cùm verò intelligit, Divinis honoribus consulere se aliter non

posse, nisi animarum salutem procurando, primò quidem cognoscere studet, quanti sit anima hominis: *Secundò*, quanti steterit: *Tertiò*, qualis æternùm sit futura: *Quartò*, quid Christus laborũ ac dolorũ pro anima susceperit? sic ergo secum fervens Sacerdos: hominis anima DEI mei perfectissima in terris imago est, substantia spiritualis, rationalis & immortalis, in qua Divinæ perfectiones maximè relucet: Præstantissimum Verbi DEI opus, in quod omne ejus studium confertur. Jesu Christi sanguis illius pretium est, tantũque valet, quantum DEus Incarnatus. Dein hominis anima vel æternùm beata erit cum DEO suo, si salutem obtineat, vel infelicissima, si pereat. Et quid non præstitit in bonum animæ meæ piissimus Redemptor? (a) *Dilexit me, & tradidit semetipsum pro me.* Quid igitur retribuam Domino? Nesciat limites gratus animus! Dare quidem nil possum; sed animas dilectas, tantò salvatas pretiò juvare possum: nulli ergo tanta in re parcendum labori.

His luminibus instructus quid non agit Sacerdos fervens? Continuo secum reputat gregis sui necessitates. In hac domo, inquit, magnum frigus habitat, quod pellendum: In ædibus illis scandala sunt, quibus obnitendum: ibi dissidia, quibus succurrendum: alibi pericula, quibus obviandum. Ad

(a) *Gal. 2. 20.*

Ad rem Divinam illi adultiores urgendi : ad doctrinæ Christianæ frequentationem juniores aptè compellendi , scholæ visitandæ &c. Rationes dein secum init , ac vias optimas disquirat , ut medicinam afferre malis omnibus possit , manúmque operi strenuè admovet. - - Agit per semetipsum, quantum potest , & quantum sacerdotalis prudentia permittit : Instruit & exhortatur publicè ac privatim , paternè admonet , instat , urget , obsecrat in omni patientia & doctrina. - - Plurimum desudat in sacro tribunali , ubi & plurimum prodest. Aliàs monet superiores , DEum ferventer orat , sese humiliat , ubi difficultates occurrunt , quibus superandis par esse non potest. Quòd si verò incassum subin recidant omnia , dolet , gemit , affligitur , & reparare factas DEO injurias pro viribus fatagit , non ignarus , quid olim Propheta de sanctis Ecclesiæ temporibus sit vaticinatus : (a) *Inter vestibulum & Altare plorabunt Sacerdotes Ministri Domini , & dicent , parce Domine , parce populo tuo !* - - Correctio autem cùm adhibenda est , vinum oleo miscet , animúmque paternum moderatæ severitati comitem adjungit. Stat firmus contra vitia tanquam piè severus Pater , dum errantes tenerè diligit ut Mater : Amat , quos increpat ; sollicitè fovet , quorum vulnera tractat.

E 5

Ut

(a) Joël. 2.

Ut paucis complectamur omnia 1. Zelo flagrat puro, & à propriis commodis alieno: non sibi laborat, sed Domino suo, cui animas lucrari satagit. 2. Zelo ardet simplici, sine acceptione personarum: animas quærit; hinc tanti apud ipsum est anima pauperis, ac divitis. Quòd si tamen discrimen aliquod subinde faciendum, animabus maximè indigis primò succurrit. 3. Zelo utitur discreto & prudente: tempori servit, loco & personis, quibus aptare se novit, ut ampliùs fructificet: Silet quandoque ad tempus, ut opportuniùs paulò post loquatur: cedit suaviter ac dissimulat, cum opus est, ut efficacius postmodum agat: fit omnibus omnia, ut omnes faciat salvos. 4. Zelò agitur forti, generoso, indefesso, & murum se opponit pro Domo DEI. Quoscunque bolos, rusticitates, ingrattudines heroicè concoquit: tepidorum acerbis crises sustinet invictus: labores etiam maximos athleticè tolerat. - - Ut autem cum fructu labore, semetipsum primò & præ omnibus curat: propriæ perfectioni constanter invigilat: sanctæ cum DEO conjunctioni perpetuò studet, bene gnarus, nihil posse instrumentum, nisi artificis manui probè aptatum.

Aliud non minimum zeli Sacerdotalis Argumentum breviter adhuc inspicere lubet. Adeamus templum, quod curæ boni Pastoris subest, & videbimus signum aliud fervoris

ac

ac zeli manifestum, quod illis Prophetæ verbis continetur: (a) *Domine, dilexi decorem Domus tua!* Templi ergo nitorem & convenientem ornatum cordi semper habet pii Sacerdotis zelus: mavult ipsemet carere, quam ut DEI domus egeat: de suo necessaria curat, ubi sufficientes redditus illa non habet. Sacræ supellectilis munditiem ante omnia studiosè curat: fordes & inquinamenta neque in animabus sibi creditis, neque in templo suo unquam dissimulat. Talis est Sacerdotis boni zelus nobilissimus.

Punctum II.

Sacerdotis tepidi zelus aut nullus, aut preposterus.

E Diametro contrarius est Sacerdoti fervido Sacerdos tepidus: intelligere nec vult, nec curat animarum pretium, nobilitatem, æternam sortem, susceptos illarum causâ immensos à DEI Filio labores, atque hinc torpore infelici languet. (b) *Quæ sua sunt, quarit, non quæ Jesu Christi.* Sive igitur in grege Dominico sint oves infirmæ, morbidæ, macilentæ, sive non sint, parum id curat Sacerdos mercenarius, non pastor: seu lupo rapiat oves, seu non rapiat, modicum ille angitur. - - Ulteriùs Verbi

(a) *Psal. 83.* (b) *Phil. 2, 21.*

Verbi Divini pabulum vel non distribuit, aut malè distribuit, sine præparatione, sine fervore, sine unctiōe: Quare nec docet, nec movet; sed aërem verberat, est velut (a) *as sonans, aut cymbalum tinniens*, quia charitatem non habet. - - Catecheses quoque malè instituit, & facilè omittit: seu veniant ad eas parvuli, seu non veniant; sive discant necessaria, sive non discant, perinde ipsi est. - Si quid supererogatorium in animarum cura subin agendum esset, rejicit illud Sacerdos tepidus: Ad ista non obligor, ait, viderint illi, quorum interest: nihil innovandum, nihil successoribus præjudicandum: non admittit magnos labores tenue beneficium: satis prædico, & viam ostendo; si quis fructum hinc facere nolit, parum ad me. Heu! qualis hic zelus? Quàm sordidus hic cum DEO, cum JESU Christo, cum Ecclesia mercandi mōdus! Quasi verò modum aut mensuram habere posset, vel deberet Pastoralis, & Sacerdotalis zelus: Quasi verò non teneretur Pastor omni meliori modo gregi prodesse: Quasi verò nimium quid fieri posset, ubi de JESU Christi gloria, & animarum salute agitur! - - Illis Pastoribus annumeratur Sacerdos tepidus, quos severè increpat Ezechiel Propheta: (b) *Vae Pastoribus Israël, qui pascebant semetipsos! Quod infirmum fuit, non consolidastis, & quod agrotum, non sanastis: quod confractum est, non alli-*

(a) I. Cor. 13. (b) c. 34.

alligastis, & quod abjectum est, non reduxistis, & quod periërat, non quaesistis; sed cum austeritate imperabatis eis & cum potentia: Et dispersa sunt oves mea, eò quòd non esset Pastor, & facta sunt in devorationem omnium bestiarum agri, & dispersa sunt. - - Speculatores ejus cæci omnes, ait de hujusmodi Sacerdotibus Isaias, (a) Nescierunt universi: Canes muti, non valentes latrare; videntes vana, dormientes & amantes somnia.

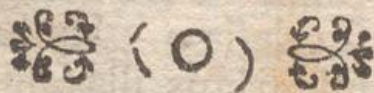
Si denique zelum etiam nonnullum habeat Sacerdos tepidus, ut plurimum præposterus erit: zelo utetur amaro, indiscreto, impetuoso, non secundum scientiam, non secundum charitatem. Tonabit è cathedra: strepitabit cum sonitu adversum scelera, nullum tamen horum emendabit, quia percutit, sed non sanat: Vulnerat quidem, sed vulnera neque fovet, neque alligat.

Cæterum utinam non essent & alii sive in Clero sæculari, sive in regulari Sacerdotes quàm plurimi, quos parum tangit desolatus Ecclesiæ status! Mille peccata committuntur in publico, & centum millia in occulto, ridebunt interim illi, & cuticulam curabunt, parum solliciti de graviter læsa Numinis gloria, de animarum strage, de orbitate lugentis Ecclesiæ. Unde verò desolatio tanta? Unde frigus illætabile? Salutem propriam videlicet non curat Sacerdos tepidus: quomodo alienam curabit? Qui
sibi

(a) c. 46. 10.

fibi nequam, cui bonus? Nulla apud ipsum sacra meditatio, hinc nulla JESU CHRISTI notitia, nullus amor, nulla æstimatio, nullus fervor.

Cùm verò fordes in anima propria diffimulet, quomodo decorem DOMUS DEI curæ habebit? Vel ex inspecto ejus templo zeli expertem ac tepidum deprehendemus. Videbimus Sacram supellectilem malè ordinatam, paramenta lacera & obsoleta, linteamina sacra immunda, utinam non fordida sæpe ac semiputrida! Videbimus cum stomacho in Domo DEI pulveres, fordes, aranearum telas, pædorem & squalorem. Templi paupertatem obtendet equidem: verum studiò ignorare cupit, quid hac in parte agant ferventiores. Ipse piaculo duceret vel obolum de suo in sacra expendere, liberalis cæteroquin vestiarii proprii, mensæ propriæ, cellæ vinariæ, ac similibus curator. Vah quanta rursus inter Sacerdotem utrumque diversitas! Quantus hinc zeli Sacerdotalis ardor! Quàm torpidus illinc & mœstus algor!

MEDITATIO III.

*Sacerdos fervens potens in opere
& sermone. Luc. 24. Lucerna ardens & lucens Joan.
s. Sacerdos tepidus, infirmus & imbecillis, I. Cor.
II. Caligo & tenebra. Act. 13.*

P*Prælu.* 1. Sacerdotem ferventem contemplamur ceu beneficam sidus, quod influxu benigno & efficaci terris mirificè prodest. Contrà Sacerdotem tepidum intuemur velut basiliscum, pestiferi teporis & mali exempli venenò turgidum, valdeque perniciosum.

Prælu. 2. Divine Spiritus! da intelligere Sacerdotis boni miras utilitates, quibus toti mundo prodest: da simul capere ingentia damna, quibus Sacerdos malus rempublicam mactat & affligit, ut primi vestigia legam; secundi horridos excessus devitem.

Potens in opere & sermone est Sacerdos fervens; potens precibus; potens vitæ exemplo: atque hinc ubique prodest: vitia corrigit, mores emendat, virtutes infert, animas lucratur, cœlum exhilarat, Ecclesiam recreat, ingentem DEO gloriam conciliat. Inde quadruplex emolumentum nascitur, quod sollicitè inspiciendum.

Pun.

Punctum I.

*Emolumentum quadruplex, quo
toti mundo potenter succurrit pius Sacerdos.*

E*molumentum 1.* Sibi primò ac præ cæteris prodest Sacerdos bonus. Nam diligenti DEum omnia cooperantur in bonum, Quidquid cogitat, quidquid loquitur, quidquid agit & desiderat, fructum vitæ æternæ primò quidem sibi, dein & aliis pretiosè germinat. - - Qua mensura DEI gloriam promovet, animasque juvat, eâdem & sibi prodest. Illud planè mirum, & certum, quòd ipsa quoque peccata sua illi profint, unde semper redditur humilior, cautior, atque ferventior. Hinc perpetua animi serenitas, pax imperturbabilis, robur invictum.

Emolumentum 2. Prodest gregi suo, prodest mirificè charis oviculis Sacerdos fervens, utpote quas ipse amat, & à quibus vicissim amatur. Prodest illis verbò: prodest exemplò, precum suffragiò, fideli præfidiò, impensò labore ac solatio. - - Gregem sub ejus cura vegetum & sanum nemo absque singulari animi voluptate inspiciat. Puerorum & puellarum in templis præsertim modestia, juniorum reverentia, seniorum Christiana pietas, virginum verecundia, mulierum tenera in res sacras propensio

sio abunde nobis loquetur, quali gaudeant Pastore. - - Quis cum solatio non videat ætatis teneræ in rebus fidei exponendis dexteritatem, adulatorum in Sacramentis frequentandis sedulitatem, in confessione sacra peragenda exactam methodum, omniumque in rebus Divinis plenam reverentiã pietatem? Unde verò hæc vineæ florentis ubertas? Unde tam lætus gregis Dominici aspectus? Sacerdos fervens, potens in opere & sermone, cœlesti benedictione roboratus facit, ut DEI Mandata sanctè à suis custodiantur, flagella quævis arceantur, & ager Dominicus fervore Sacerdotali cultus fructum sexagesimum, nonagesimum, imò & centesimum afferat. Noli timere, Sacerdos sancte! (a) *Non accedet ad te malum, & flagellum non appropinquabit Tabernaculo tuo.* - - Non te tuosque vastabit inimica grando: non ferient bellorum incurfus: non depascet ærugo vel tineas: propter te benedicet Dominus populo suo in pace: propter te agris benedicet ac jumentis.

Emolumentum 3. Prodest toti Ecclesiæ, quam fulcit ut columna: quam virtutum & doctrinæ radiis illuminat, labore indefesso auget, ac filiorum cœlesti progenie fœcundatam lætificat. - - Sacerdotes boni quantum omni tempore profuerunt! Quò loco essent res tuæ, chara Germania, dilecta

F

(a) *Psal.* 90.

lecta patria ! nisi sanctum Evangelii lumen Sacerdotes fervidi, Bonifacius, Rupertus, Gallus, Magnus, Fridolinus labore Apostolico tibi attulissent ? Vos, Sacerdotes sancti, veteres harum regionum nostrarum incolas feroces, rudes, barbaros cicurastis, in agnos commutastis, Jesu Christo adduxistis ! Nulli parcentes labori, nulla barbarie absterriti hasce Provincias, unaque nos omnes suavi Christi jugo subdidistis ! Quid, amabò, futurum fuisset, si quis vestrum privatis potius commodis servire, quam Ecclesie totius utilitati prospicere voluisset ? Quot animarum millia fuissent peritura, quæ nunc fervor vester cælo æternum asseruit ? Quo loco essent res nostræ, si cui vestrum decantata illa tepidorum nœnia in mentem venisset : non obligor ad tanta itinera, ad labores tantos, ac molestias circa hos barbaros exhauriendas !

Emolumentum 4. Prodest toti mundo, totique cælo Sacerdos fervens, verè Pater ac delicia generis humani, benefici solis instar vivificans omnia, mundum velut alter Noë servans ab interitu, cum quo grande Salvatoris nomen partiri Salvator ipse non dedignatur. - - Lætis animarum manipulis cœlum quoque exhilarat, & supernis civibus auget. - - Soli duodecim Apostoli nunquid non Orbem universum Jesu Christo subjecerunt ? Singuli Regnis & Provinciis erudiendis suffecerunt. Quid

si tepidi ac desides movere se noluisſent ?
Quàm funeſta modò eſſet Orbis terrarum
facies ? Si hodie dum ferventes deficerent
Sacerdotum curæ, quò infelicitatis Chriſtia-
nam rempublicam delabi oporteret ?

Punctum II.

*Grave nocumentum quadruplex,
quo toti mundo plurimum obest Sacerdos
tepidus.*

G*rave nocumentum* 1. Damnis tum poſiti-
vis, tum negativis primò ſeipſum ju-
gulat. Immenſis divitiis, omni glo-
ria, omni ornatu, pace animi, beata cum
Domino ſuo conſuetudine ſeipſum miſerrimè
privat. - - Accedunt damna poſitiva, qui-
bus ſortem ſuam omnem peſſumdat. - -
Quot negligentias admittit, tot vulnera
ſibimet infligit : tepore ſuo confirmato
animæ facultates ſingulas graviffimè affli-
git: morbos totidem inveteratos, quot malas
conſuetudines numerat. Quare infirmus ad-
modum & imbecillis nihil efficit : apud
DEum nihil poteſt ; quid enim poſſit, qui
Omnipotentì eſt contrarius ? - - Apud pro-
ximum quid poterit infirmus verbò, quin &
perniciòſus exemplò ?

Nocumentum grave 2. Gregi Dominico ve-
hementer nocet Sacerdos tepidus. Quid

causæ, obsecro, quòd pressus gràvi peccatorum jugo luctum induat miser populus, & flagellis conteratur? Cur Virgines ejus squallidæ, & dispersi lapides Sanctuarii? Cur admodum rara in juvenibus innocentia, ætatem superans in pueris malitia: vicinos inter lites & jurgia, fraudes & usuræ, luxuria, injustitiæ, dirum frigus, vix ulla pietas? tot malorum causam tenemus Sacerdotem tepidum. Hic si ferveret, minuerentur in populo scelera & flagitia: sublatis porro criminum monstris refloresceret Christiana pietas: hac restitutâ cessarent calamitates publicæ, redirétque læta ubique serenitas, abundantia pacis, & universa benedictio. - - Dicemus intrepidè, Sacerdotem tepidum omnis infelicitatis funestam originem esse. Hinc grandines, sterilitates, bellorum vastationes, quibus infelices oviculæ, mali Pastoris vitiò, affliguntur. Sequimur hic magnum Gregorium, cujus hæc sunt gravissima verba: (a) „Quantò mundus gladiò feriatur, aspiciatis: quibus quotidie percussionibus populus intereat, videtis. Cujus hoc nisi nostro Sacerdotum peccatò agitur? Et alibi: (b) dum nos competentia nobis relinquimus, & nobis incompetentia cogitamus, peccata nostra barbaris viribus sociamus, & culpa nostra gladios hostium exacuit, qui vires Reipublicæ gravant. - - Profectò cum te-

pet.

(a) *Hom. 17. in Evang. (b) l. 4. Ep. 32.*

pet Sacerdos, tepet pariter & populus: cum dormitat Pastor, facile disperguntur oves. - - Gregem luridum, macilentum, morbidum ubi videris, dic audacter, malum huic præesse Pastorem. Sic ubi deprehenderis magnam ruditatem, fidem languidam, vix ullam in templis reverentiam, petulantem & garrulam pueritiam, immodestam juventutem, expertes Christiani fervoris adultiores, securè omnino istud iudicium feres: Hic præest Sacerdos tepidus: hic flagella & calamitates publicæ diu exesse non poterunt.

Nocumentum grave 3. Toti Ecclesiæ nocet tepidus Sacerdos, cum sanctæ Matris Filios ad interitum properare turmatim finit: Dum vitæ negligentis exemplò & alios in eodem secum tepore detinet: dum impedit, ne fructificet Christi sanguis: cum dæmonem grassari liberè permittit. Quare Ecclesiam non solùm ornamentò, solatiò, & fructuum ubertate privat, sed & crudeliter persequitur tanquam hostis internecinus. - - Quis, amabò, facit, ut sanctam Matrem contemnant Hæretici, vilipendant Catholici, & ludibrio habeant Pseudopolitici? Cur sua non ampliùs manet rebus sacratissimis æstimatio ac reverentia: non ampliùs sua sanctis ceremoniis gravitas; non suus Divino sacrificio honor; & cur ipsum adeò Sacerdotium redditur contemptibile? Sacerdos tepidus omnia dehonestat, suòque infando tepore

turpiter commaculat. Verissimè igitur de-
 nuo magnus Gregorius : (a) „ Nullum pu-
 „ to ab aliis hominibus majus præjudicium,
 „ quàm à Sacerdotibus tolerat DEUS, quan-
 „ do eos, quos ad aliorum correctionem
 „ posuit, dare de se exempla pravitatis
 „ cernit; quando ipsi peccamus, qui pecca-
 „ ta aliorum compescere debuimus.

Nocumentum grave 4. Universum terrarum
 orbem, cœlumque ipsum præteritis sæculis
 miserrimè vastârunt Sacerdotes tepidi, &
 hodie dum immensis cladibus utrumque af-
 ficiunt. - - Sacerdos tepidus fuit Lutherus,
 & ex tepido sceleratus: Sacerdos luridus
 fuit Calvinus, in profundum malorum sen-
 sim delapsus: tepidi ac luridi Sacerdotes
 erant Hæresiarchæ ultimorum temporum
 plerique omnes, Hussius, Wicleffus,
 Zwinglius, Molinosius, Quesnellus, alii.
 Tepidi ac luridi Sacerdotes erant Hære-
 siarchæ primorum temporum, qui mundum
 subverterunt: tales fuère Vigilantius, Arius,
 Nestorius, Pelagius, Eutyches, Donatus,
 Dioscorus, alii magnô numerô. Hæ Sa-
 cerdotum pestes quibus errorum monstris
 terras opplevêre? Quot animarum myria-
 des perdidêre? Quas vitiorum sordes abo-
 minandas invexêre? - - Heu! tepidi luridi-
 que Sacerdotes quantis stragibus Germa-
 niam nostram afflixêre! Hi Sueciam totam,
 Daniam, Norwegiam, Saxoniam, Prus-
 siam,

(a) Hom. 17. in Luc. 10.

fiam, Pomeraniam, Belgium, Helvetiam, Franconiam, Sueviam nostram, vel ex toto, vel magnam partem infeliciter pessumdedere. Quis absque summo animi mœrore videat tot Episcopatus extinctos, tot monasteria subversa, tot profanata templa, Regna integra & Provincias Hæresum dira caligine obvolutas? Possitne igitur sub sole inveniri aliquid pestilentius tepido Sacerdote?

Tepor infausste! quàm turpiter hucusque maculâsti omnia! Sacerdotes tepidi non adeò multi quantas in Orbe strages ediderunt, & quantum porro nocebunt! - Beatissime fervor, bonorum omnium fons inexhaustus, quas tibi laudes dicamus! Sacerdotes fervidi, terrarum Principes, cœli benigna sidera, quantum vobis debemus! - - En! bona maxima per Sacerdotes, & mala quoque per Sacerdotes maxima mundo hæctenus obvenêre. - - Quid nunc ego? Quorum numerum augere velim? - - Tu, Domine, viam iniquitatis, viam teporis longè fac à me! Utinam teterrimæ pestis initia nunquam admissem! - - Juravi & statui custodire judicia justitiæ tuæ!

Pergitur tantisper in exercitio voluntatis cum reflexione seria, quantum fors ego nocuerim hæctenus in domo DEI? Quid imposterum agere velim? Quæ media mihi sint adhibenda? Colloquium denique ad Christum.

CONSIDERATIO IV.

Sacerdos fervens ac tepidus conversantes discernuntur.

SAcerdotis boni conversatio sanctè hilaris, ædificatione ac Spiritu JESU Christi plena fructus facit amplissimos: Sacerdotis tepidi conversatio vana, inutilis ac mundana; haud rarò scandalosa maximas edere strages consuevit: utramque sedulò examinemus.

Punctum I.

Sacerdotis boni conversatio sancta inspicitur.

MInimè tetricus aut morosus est in conversatione Sacerdos fervens: gravitati Sacerdotali sanctam hilaritatem ita contemperare novit, ut omnibus sit acceptus, gravis nemini. Animi de seipso demissè sentientis modestia, aliorum sincera æstimatio, charitas non ficta, sermo minimè fucatus, nulla in verbis contentio faciunt, ut ubique sit gratus: facilè cedit omnibus, lædit neminem homo DEI mansuetus, mitis, ad obsequendum aliis semper

per paratus. - - Agens cum Sacerdotibus in vinea Domini sociis, profutura loquitur & vocationis sublimitati consentanea; modò de Verbi Divini prædicatione, modò de casuum conscientiae practica resolutione, de morum emendatione, de historia Ecclesiastica, & aliis hujusmodi, quibus vel DEI honor proferatur, vel animarum bono consulatur, vel animus piè exhilaretur. Quin & de sæcularibus negotiis, de rebus indifferentibus, vel domesticis non minùs aptè quàm sanctè suis temporibus differere novit. - - Agens cum sæcularibus verbum salutis in ore semper gerit, loquens de Regno DEI: modesta gravitate, paterno animo, sincera suavitate omnium sibi devincit animos, fitque Jesu Christi bonus odor in omni loco, & apud omnes. Hunc Dominum suum totus induere satagit, cujus in mundo conversantis magnum exemplar imitandum sibi proponit: DEI servum ac dispensatorem ubique se profitetur, (a) *Non superbum, non iracundum, non vinolentum, non percussorem, non turpis lucri cupidum: Sed hospitalem, benignum, sobrium, justum, sanctum, continentem, amplectentem eum, qui secundum doctrinam est, fidelem sermonem.* Conversatio sancta! Quam non potest mirificè non prodesse! Quam in ornatu statûs nostri celsitudinem! Quam insigniter DEI servum Sacerdotem commendat.

F 5

Pun-

(a) ad Tit. I.

Punctum II.

*Sacerdotis tepidi conversatio
mundana consideratur.*

Spiritum Christi non habet Sacerdos tepidus, quare carnem & mundum, non spiritum sapit illius conversatio: verbum sanum & irreprehensibile vix unquam in ore ipsius reperias. Nugatur, jocatur, in cachinnos solvitur, totus ad exteriora diffunditur, parum memor, quid dicat Bernardus: (a) *Nuga inter sæculares sunt nuga, in ore autem Sacerdotis blasphemia.* - - Vix ullus unquam tepido Sacerdoti de DEO, de Divinis, de salute, vel de vita ritè instituenda sermo: de culina potiùs, de ciborum condimentis, de vini pretio & sapore singulari facundia differere amabit. Aliàs miscebit quadrata rotundis: vana, otiosa, inutilia proferet absque modo & mensura: charitatis immemor alios traducet, proscindet, fugillabit, præsertim ferventiores, quorum inculpato mores tacitam suæ laxitatis correctionem non abs re interpretabitur. - - Inter sæculares porro agentem à sæcularibus vix discernas, quin laicorum permultos inveneris ipso meliores, & magis compositos. - - Vix ullam in con-

ver.

(a) l. 2. de Confid. c. 15.

versatione observabit sensuum custodiam : uti linguæ , ita & oculis omnem indulgebit licentiam , quos in objecta quævis non sine periculo , sæpe cum scandalo conjiciet. Utinam non effutiret subin talia , quæ statûs sanctitati maximè adversantur ! Utinam sibi & aliis animæ vulnera nimium profunda quandoque non infligeret ! - - Sed qualem denique auctoritatem sibi conciliabit sedens in popinis , præsertim ubi potus liberalior aut linguam , aut mentem nonnihil læserit ? Quem fructum ferent illius verba è pulpito , ubi paulò prius excefferit in vino ? Quomodo prodesse poterit , qui ab iis meritò vilipenditur , quibus prodesse deberet ? - - Heu quàm indigna Sacerdote conversatio , quæ inter pocula , in loco publico , inter compotantes laicos instituitur ! Qalis hinc sanctissimi statûs æstimatio ; imò quale opprobrium ! Sacerdos fervens , nî vehementer fallor , temporis fallendi , potûs , aut conversationis gratiâ nunquam profectò adibit popinas ; sed has cane pejus & angue aversabitur.

Quantum nunc discrimen inter utramque conversationem ! Prodest mirificè una , gravissimè nocet altera : ædificat prior , destruit posterior : sanat illa , & recreat ; occidit ista & vulnerat : ornat una & extollit statûs sanctissimi dignitatem , quam altera deprimit & ludibrio exponit. Simus nos , Domine , semper Filii tui bonus Odor , ut
con-

conversatio nostra sit Apostolica, verèque Sacerdotalis, in ædificationem, non in destructionem! Amen.

MEDITATIO IV.

Sacerdos fervens rectus corde.

Psal. 31. Verus Israëlita, in quo dolus non est.

Joan. 1. Sacerdos tepidus, hypocrita, scriba, Phariseus, sepulchrum dealbatum.

Matth. 23.

P*ralud. 1.* Effingitur hinc in animo Sacerdotis pii ac ferventis species, quàm fieri queat formosissima, sub schemate palmæ florentis, lilii candentis, rosæ vernantis, serenissimi solis, aut templi ad omnem decorem splendide compositi: Effingitur istinc sepulchri dealbati species, quod intus omni horrore, sanie ac foetore est plenum.

Pralud. 2. Fili Virginis speciose formâ, omnis rectitudinis norma, sanctique decoris principium! Da intelligere & intelligendo quærere tibi placentem statûs nostri pulchritudinem.

Punctum I.

*Sacerdotis boni decor quadruplex
lectissimæ pulchritudinis.*

D*ecor 1.* Sacerdos rectus corde (a) germinabit sicut lilium. Volens proponere Servator eximie pulchritudinis symbolum,

(a) Osee 14. 6.

lilia

lilia designavit : (a) *Cosiderate lilia agri - -*
Dico autem vobis, quoniam nec Salomon in omni
gloria sua coopertus est, sicut unum ex istis. Non
tortuosa, non curva, sed recta exurgunt
lilia, majestate non minùs quàm decore
amœnissimo conspicua. - - En hìc symbo-
lum Sacerdotis boni ! candida illi mens erga
DEum & Superos ; candida quoque erga
proximos. Qualis exteriùs, talis & inte-
riùs, absque fuce, sine assentatione, procul
à sæculari astutia : simplicitas illi columbina
coelesti prudentiæ juncta : semitæ ipsius
rectæ ; (b) *Nam justum deduxit Dominus per*
vias rectas : Recta illius cogitatio, sermo re-
ctus, recta consilia & justa sunt opera ; re-
ctissimo enim Domini spiritu reguntur uni-
versa : nihil hìc distortum, & curvum ni-
hil ; sed plena venustatis singula, quia sum-
mæ rectitudini consentanea.

Decor 2. Sacerdos fervens (c) quasi flos
rosarum in diebus vernis. Amœnissimè rubet
pretiosa JESU Christi charitate, quæ omnium
electorum, præcipuè verò Sacerdotum mi-
nimè dubia, & maximè illustris nota est.
Pulchrè sic rubuit, qui dixit : *Charitas Chri-*
sti urget nos. Tolle beatam hanc charitatem,
& omnem cœli terræque pulchritudinem
uno quasi ictu sustuleris : sine hac non ru-
tilabit ampliùs præfulgens Apostolorum cho-
rus, evanescet Prophetarum laudabilis nu-
merus,

(a) *Matth. 6. 28. 29.* (b) *Sap. 10.* (c)
Eccli 5c. 8.

merus, candidatus Martyrum disparebit exercitus, & omnis Ecclesiæ decor simul peribit. - - Hæc purpura tua, Sacerdos Altissimi, qua splendide indueris: hæc pulchritudo tua lectissima, Jesum diligere, quam nec tempus absomit, nec tinea demolitur; dignissima sanè, quæ Regis æterni palatii perpetuò asseratur.

Decor 3. Splendet formosus ut sol Sacerdos noster; namque (a) *fulgebunt iusti sicut sol in conspectu Dei.* - - Absque sole illuminante mortua est omnis pulchritudo: absente hoc siderum principe nullus est florum decor, nulla hortorum amœnitas, nullus auri & gemmarum splendor. Ut primùm verò adfuerit, reviviscit omnis pulchritudo: rident mox horti, rutilant prata, respirant agri, lætitiâ & decorem induunt universa. - - At pii Sacerdotis animus cœlesti scientiâ instructus sole speciosior est. Quanta hinc lucis amœnissimæ pulchritudo vel ex hoc solùm, quòd eminentem Jesu Christi scientiam possidet ut propriam, qua unicè gloriabatur gentium Doctor. Quantus verò hinc confurgit vivæ Fidei decor & majestas, quæ sibi aliisque illuminandis abunde sufficiat! lucida ergo ipsius conscientia, lucidæ animi facultates, lucidæ actiones: sed & fermo lucidus, vitæque tenor mirabiliter omnes illuminans, qui ad Sacerdotem Jesu Christi servum propius accesserint. - - Quin &

(a) *Matth. 13. 43.*

& solis instar spurcissimas conscientiarum cloacas inoffensus pertransit, nullò aut puri luminis, aut pulchritudinis suæ detrimento. - - Super altitudines nubium in excelsò ambulans, ad humilia nihilominus se demittit, cùm variam virtutum formam miræ fœcunditate inferioribus aspirat, & efformare pulcherrimam JESU Christi speciem in suorum mentibus perpetuò allaborat.

Decor 4. Templum gloriæ Domini est Sacerdos Christi charitate fervens. Salomonis illud nobile templum divitiis, magnitudine, structura, pulchritudine inter prima mundi prodigia censebatur: sed multùm eminent Sacerdos bonus super omnem templi hujus admirabilis magnificentiam. JESUS Christus DEUS ac Dominus noster hinc perpetuò adoratur: ascendit hinc semper fumus aromatum de manu Angelici Sacerdotis: sacrificia & holocausta hinc nunquam deficiunt. - - Structura templi nobilissima est, pro fundamento habens summum lapidem angularem JESUM Christum: Omnis ornatus pretiosissimus, virtutum elegantissimi ordines, maxima Incarnati Verbi mysteria vivis coloribus adumbrata, Filii DEI mores cælaturæ instar ubique expressi templum constituunt foris & intus nitidum, splendore ineffabili ac pulchritudine admirandum.

Punctum II.

Sacerdotis tepidi quadruplex deformitas, & monstrosa combinatio.

Deformitas, seu monstrosa combinatio prima externa alicujus sanctitatis cum interna morum corruptione. Quis sanctum non dicat Sacerdotem quantumvis tepidum, si exterius consideretur sacras vestes indutus, ad aram stans, sanctissima quæque proferens, corpus Dominicum manibus tenens, ori admovens & intra se sumens? Quid agi sanctius possit? Verum quia sanctitas interior minimè respondet, hypocrita, scriba, Phariseus, & sepulchrum dealbatum Sacerdos tepidus meritò vocatur. - - Nemo est, in quem mitissimus aliàs Servator acerbius in-
 vectus, præterquam in scribas & Phariseos, quia mendaces hypocritæ erant: (a) *Va vobis scribae & Pharisei hypocritæ!* Homines religiosi videri volebant: Divinæ legis zelum profitebantur, erantque revera invidi, charitatis expertes, avari, dolosi, superbi, DEI Filio per omnia contrarii. Onera gravia populo imponebant, quæ ipsi nec digito attingere sustinebant: festucam in oculo fratris videbant, trabem in proprio non videbant: Filii DEI facta sanctissima sugillabant, nec pati poterant publicos honores, quos illi populus

(a) *Matth. 23.*

pulus ob vitæ integritatem & signorum frequentiam deferebat. Mendacem hanc religionem hominum, nonnullam probitatem exterius profitentium, & ab interiori sanctitate quàm maximè alienorum ita oderat veritatis amator Dominus, ut maximos etiam peccatores delicta sua confitentes paternè reciperet; hosce autem simulatores & hypocritas nunquam nisi severè increpitos à se dimitteret. *Cæcos* appellabat, & *duces cæcorum*: væ multiplex ipsis intentabat: sepulchra dealbata vocitabat, ut vel ipsa severitas corrigeret, quos nulla benignitas, nulla beneficia, nullaque prodigia emendabant. Sacerdotem tepidum vivis coloribus hinc adumbratum videmus. Scriba, Phariseus, hypocrita est, JESU Christo DEI Filio summè exosus, quia diligit vanitatem, & quærit mendacium. Mentitur hominem spirituales, cum sit carnalis & sensualis: exteriori quadam specie sanctitatis decipit, cum tamen animum circumferat vitiorum sordibus foedè inquinatum: virtutem verbis commendat, quam factis negat: stans ad aras JESU Christi frater, amicus & minister videri possit, cui tamen per omnia est contrarius: loquens è cathedra sanctæ Legis doctorem se simulat, quam ipse nec amat, nec observat, Phariseus cæcus sibi blandiens, seipsum palpans, alios contemnens, festucas minimas in oculo fratris videns & trabes prægrandes teporis, desidiæ, avaritiæ,

tia in oculo proprio non videns. Sed vae tibi Sacerdos hypocrita, qui sanctitatem habitu exteriori mentiris! Nec DEum, nec homines decipis: Ille te novit, & isti te nôrunt; teipsum verò miserrimè decipis. Dicit tu equidem: (a) *Dives sum, & locupletatus, & nullius egeo*: Non sum sicut cæteri hominum; in Sacerdotalis fastigii sublimitate consisto, & nescis, quia tu es miser & miserabilis, & pauper, & cæcus, & nudus. Et nescis, quia tu es sepulchrum dealbatum, quo nomine te, tuique similes hypocritas Magister divinus compellavit. Vah! sepulchrum dealbatum, quod foris quidem apparet nitidum, sed intus cadaveris putridi ac foetentis spurcitas, vermes, faniem, & abominandum horrorem concludit. Potestne aliquid esse detestabilius hujusmodi sepulchro? Sed potestne aliquid cogitari monstruosius Sacerdote pharisæo & hypocrita?

Deformitas & monstruosa combinatio secunda lucis cum tenebris In pleno meridie apertis oculis nihil videt tepidus Sacerdos, infelix noctua. Lucidissimo soli expositus vivit, nec tamen illuminatur: lucernam manibus præfert, veritates Evangelicas novit, & tamen ad singulos passus offendit, cespitat, impingit. - Videt, sentit, experitur quotidiana JESU Christi circa se beneficia, magnitudinem, amabilitatem, prodigia; & quasi

(a) Apoc. 3.

quasi nec videret, nec sentiret, nihil iis movetur, saxo durior, belluam ferocior. In sole meridiano (a) *Via ipsius tenebra & lubricum*, ita ut videns non videat, & intelligens non cognoscat. Pœnales cœcitates hæ sunt juxta magnum Augustinum, quæ faciunt, ut neque viam suam, neque terminum nôrit, ad quem properat: pœnales cœcitates nimis metuendæ, quas infaustus tepor, & mala voluntas parturit. Heu! non nôsse te, Divina lux: habere te præsentem, nec ullum ex præsentia fructum capere; sed damnis & ærumnis mactari, quid nisi reprobationis æternæ luctuosum sit argumentum?

Deformitas, & monstruosa combinatio tertia cibi Regii cum languore pessimo Comedit Sacerdos tepidus, & non saturatur: cibus illius optimus, & non roboratur. Mensa illius Regia, & panis pinguis, unde vitam abundantius habent genuini Ecclesiæ Filii: verum ipse quotidie comedens languet, viribus destituitur; luridus, pallidus & macilentus vix ossibus hæret, ad quemvis impulsus facile sternendus. - - Immortalitatis pharmacum quotidie sumit Sacerdos teporis amicus, quin tamen unquam istud ei profit: quid hinc statuendum, nisi morbo insanabili eundem laborare? Videbis in magno hoc ægroto eandem semper spiritualem nauseam, idem frigus, eandem lapsuum frequentiam;

G 2

ind

(a) *Psal. 34.*

imò augescens indies facultatum stuporem : quid inde concludendum , nisi desperatam esse hominis salutem , cui remedia efficacissima non amplius proficiant ?

Deformitas & monstrosa combinatio quarta, funesti frigoris cum igne luculento. Salamandram animal uti aspectu horridum, ita & frigidissimum in mediis ignibus nunquam calefieri Scriptores perhibent. Divinæ charitatis incendiis quotidie propinquat tepidus Sacerdos, ad aras præsertim accedens, quin tamen vel modicum calefiat : quantâ noxiæ humoris copiâ oportebit ipsum redundare ? Quid nisi mors certa expectetur, ubi calor vitalis hominem destituerit ? - - Diabolicum portentum ! Sanctissima quæque assidue tractare, & nihil inde sanctitatis haurire - divitiis undequaque affluere, & quovis mendicabulo magis egere : cum Jesu Christo ferè constanter occupari, & nihil cum ipso habere commune : monstrosa prodigia hæc sunt, & reprobationis deformes notæ. - - Chymæra est Sacerdos tepidus : Sacerdos, non Sacerdos : homo, non homo : apertis oculis nihil videns : arbor autumnalis, infructuosa, bis mortua, quamvis pretiosè culta.

Quis nunc statum Sacerdotis tepidi pessimum non dicat ? Quid pejus malo incurabili ? Quid magis incurabile quàm ægrotudo, quæ non agnoscitur ? - - (a) Utinam frigidus esses, aut calidus dictum est Sacerdoti nec frigidus, nec calidus : sed quia tepidus es,

(a) Apoc. 3.

incipiam

incipiam te evomere ex ore meo. Frigidum quasi mavult DEI Filius, quàm tepidum: facilius tolerat hostem apertum, quàm domesticum proditorem. - - Conversi sunt publicani & peccatores: Pharisaorum nemo est conversus. Latro in cruce ob flagitia pendens sanctificatur: Judas Sacerdos inter summæ Sanctitatis consortia in diabolium mutatur. - - Væ Sacerdoti tepido! væ magno hypocritæ! væ Jesu Christi adversario! Jocaris & nugaris cum DEO, Sacerdos miser! hæc summa malitia, & hinc perditio tua. Fateris, omnem honorem, & amorem debere te Regi tuo, quem instar servi ac mancipii obsequio lurido vilipendis: sed nónne hoc est cum suprema Majestate petulanter ludere? Statûs tui celsitudinem & obligationes gravissimas agnoscis, & stertis, ac nugaris! execrando tepore sacratissima quæque commaculas, & parum curas, ac si nihil admodum fecisses mali: quid tandem erit summo DEO protervè illudere, potentiam contemnere, ultrices pœnas negligere, venturum Judicem ridere, si tu illum observas, colis & honoras?

Sacerdos sancte ac fervens, decore nimis! O liliu, palma, rosa, lucidissime sol, templum gloriæ Domini speciosum! de te Spiritus sanctus gloriosè dixit: (a) *Confessio & pulchritudo in conspectu ejus; Sanctitas & magnificentia in sanctificatione ejus.* Ita est: candida vitæ

G 3

recti-

(a) *Psal. 95.*

rectitudo, species & pulchritudo tua : hæc eadem magna & minimè vulgaris sanctificatio tua. Cor rectum, quis te non suspiciat ! cor pravum & dolosum Sacerdotis hypocritæ, quis te non horreat ! Cor mundum crea in me Deus, & spiritum rectum innova in visceribus meis !

Actibus voluntatis ulterius insistitur per incensæ desideria, & seriam voluntatem vitæ ferventis

DIES TERTIA.

Consideratio V.

Sacerdos fervens & tepidus temporalia curantes observantur.

PRior sanctam temporalium curam gerit, & ob fines sanctos : posterior malè, ob fines malos & inordinatos œconomiam regit. Pecuniarum contemptu primus ædificat, & facit mirabilia in vita sua : destruit alter, & vitam scelestam ducit.

Punctum I.

Sanctè, ob fines sanctos rem domesticam curat Sacerdos fervens.

I. **O**Rdine congruo & tempore opportuno rem domesticam curat fervens Sacerdos : horas diei meliores, videlicet matutinas, DEO, perfectioni propriæ, sacrisque studiis plerumque consecrat : pomeridianæ

ridianæ sequiores temporalibus addicuntur. Ordinatè laborem hunc suscipit absque affectu inordinato : diligenter annotat, quæ sunt scripto mandanda. Accuratus cæteroquin, non sordidus maximè cavet, ne in re adeò delicata cuiquam offendiculum ponat, suumque ministerium reddat contemptibile, aut infructuosum. Quare animo sublimi transitoria hæc spernens, eò usque tantum curam illorum admittit, quousque DEI honor & animarum salus id exigit. Singulari prudentia sibi opus esse intelligit, ne vel per defectum hic peccet, aut per excessum : ut neque prodigus sit, neque avarus, sed genuinum virtutis medium feliciter attingat. Hinc damnis & jacturis, quas impedire non potuit, nunquam inordinatè affligitur, uti nec bono rei domesticæ statu inordinatè lætatur. Gratias DEO semper agens, plenè fedit, seque committit illius providentiæ gubernandum.

2. Fine optimo rem domesticam iterum curat fervens Sacerdos, ut egenos adjuvet, templi condecentem ornatum promoveat, DEI gloriæ & animarum bono ubique consulat, seu vivus, seu mortuus. Qua quidem ratione Apostolorum gloriosus imitator illud consequitur, ut in ipsum quoque cadat illud sapientis : (a) *Beatus vir, qui inventus est sine macula, & qui post aurum non abiit, nec speravit in pecunia thesauris. Quis est hic, & laudabimus eum? fecit enim mirabilia in vita sua.* Et hac quidem adeò sancta tem-

G 4

pora-

(a) *Eccli. 31.*

poralium cura omnem à DEO benedictionem consequitur, atque in hominum quoque memoria æternùm vivet: *In memoria æterna erit justus.* Psal. 111.

Punctum II.

Sacerdos tepidus rei domesticæ præposterus curator.

1. **C**Urarum partem præcipuam Sacerdos tepidus rei domesticæ impendit: pecunias corradit: stabulis, horreis, bobus, equis invigilat, cum sæcularium scandalo, stomacho, & non minùs propriæ personæ, quàm Sacerdotalis ministerii contemptu. Nihil revera contemptibilius esse potest avaro, & temporalibus immerso Clerico; nam si (a) *avaro nihil celestius* juxta Sapientem, licèt fuerit sæcularis, quid de Sacerdote hujus criminis reo dicendum erit? Judas Apostolus & Sacerdos avarus ad ipsum deicidium, inter scelera maximum, pecuniæ amore impulsus est, in desperationis barathrum postea delapsus. Judæ proditoris avari fratrem ac socium se profitetur Sacerdos rei domesticæ curator præposterus, cujus animum graphicè depingit Chrysostomus his verbis: (b) „ Si volueris „ animam hominis aurum amanti intueri, „ invenies eam ut vestimentum à decem „ millibus vermium corrosus, perforatum „ undique à solitudinibus, & à peccatis putrefactum, & ærugine plenum. Sed

(a) *Eccl. 10.* (b) *Hom. 27, in Matt.*

Sed non modò animam circumfert Sacerdos extepido avarus pessimè affectam, verùm & istud accedit grande malum, quòd fructum facere non possit. Quomodo enim fructum faciet, qui ob tenacitatem ac forditiem ubique est exosus? Qui DEum faventem habebit, qui Mammonæ turpiter servit? Namque aurium tenus in hæc temporalia demersus, DEI, salutis propriæ, & alienæ prorsus obliviscitur: primæ ex vigilantis cogitationes mox œconomiam spectant: occurrunt eadem sub sacro, sub horis, sub studio, hominèmq; totum occupant cum gravissimo Sacerdotalium obligationū detrimento. Unde verò tantum malum? JESU Christi (a) *divitias investigabiles* miser Sacerdos ignorat; hinc rerum sacrarum nausea, tepor, pecuniæ amor, & avaritia, quæ est idolorum servitus. Ex infelici hoc fonte prorumpunt mille impatientiæ, exortationes, blasphemiæ, rixæ, contentiones, & non rarò patentes injustitiæ. Sed ubi sic Sacerdotalis sanctitas Sacerdoti ad salutem necessaria?

2. Fines, quos sibi præfigit, non minùs pessimi sunt. Corporis & comòdorum cura, mensa opipara, rerum affluentia sollicitum perpetuò habet: pauperibus ægrè admodum & parcè subvenit: templum, cui præest, & unde vivit, negligit, vel aurum coacervasse contentus, vel ad ingratos hæredes illud denique transmissurus, nullo suo, aut Ecclesiæ, vel animarum commodo. Hinc denique prodit animalis homo, qui non sapit ea, quæ
(a) Ephes. 3. 8. G 5 sunt

sunt spiritûs: homo terrenus, sensualis, voluptuosus, mundanus, ad sacrosancta My-
steria tractanda ineptus, & Sacerdotalis mi-
nisterii sublimitate indignus. Quid ego nunc?
Utrum ex duobus imitari præstat? Num præ-
placet sancta prioris Oeconomia, vel dete-
standa posterioris avaritia?

MEDITATIO V.

*Sacerdos fervens, dilectus JESU
Christi discipulus, minister fidelis, frater, amicus. - -
Sacerdos tepidus, Judas, fur, proditor, latro,
deicida.*

P*ralud. 1.* Effingimus animò speciem longè
præstantissimam Sacerdotis fervidi & san-
cti, qui sub umbra JESU Christi crucifixi
suaviter quiescens, hæc ab illo verba solatii
plena meretur audire: (a) *Super ipsum effloret
sanctificatio mea.* Tepidi quoque speciem longè
teterrimam efformamus, quem catenis vali-
dissimis constrictum ludibundi dæmones te-
neant.

Pralud. 2. Evcharistice JESU, trahe me post
te: in odorem curremus unguentorum tuo-
rum. Sanctifica nos in veritate, fons Sanctita-
tis! de inimicis nostris libera nos DEUS no-
ster!

(a) *Psal. 139.*

Pun-

Punctum I.

Sacerdotis pii sanctificatio quadruplex.

Sanctificatur primò tanquam dilectus Jesu Christi discipulus. Qui DEO ac Domino nostro fideliter adhæret, unus spiritus efficitur: quis verò magis adhæret, quàm docilis discipulus? -- Amat Sacerdos fervens divinum Magistrum (Si non amat, fervens non est: anathema est) assequitur, æstimat, & custodit sermones ac præcepta illius: proximum diligit, pro quo & animam ponit, quæ præcipua Jesu Christi discipulorum nota est. (a) *In hoc cognoscent omnes, quia discipuli mei estis, si dilectionem habueritis ad invicem.* Igitur discipulus est Sacerdos fervens: si discipulus; ergo sanctus. Quis enim ad sanctitatem unquam provehetur, si Jesu Christi discipulus docilis, obediens, ex ore ipsius pendens, & divini Magistri gloriam unicè quærens ad illam non pertingit? Pertingit omnino ad eximiæ sanctitatis fastigium singulare, qui talis est; nam proximè semper adstat omnis Sanctitatis fonti inexhausto: manet in vite palmes vividus, & fructum plurimum affert; fructum lectissimæ Sanctitatis pretiosum. (b) *Radicatus & superadificatus* in ipso succum attrahit copiosum & vivificum salutis æternæ. -- Felices discipuli,
Sa-

(a) Joan. 13. 35. (b) Col. 2. 7.

Sacerdotes sancti! quàm amœna, facilis, jucunda & sublimis vestra sanctitas in consortio Magistri divini, & ex nobilissîma cum ipso consuetudine! quàm probè intelligitis, quia (a) non habet amaritudinem conversatio illius, nec tadium convictus ipsius, sed lætitiã & gaudium. Pergite cum illo, & circa ipsum in sancta charitate occupari, fietque in vobis per Sanctitatem minime vulgarem prorsus admirabilis.

Sanctificatur secundo tanquam Jesu Christi minister fidelis. Quis dubitet, an sit in pretio apud Dominum servus fidelis & prudens? Quomodo fieri possit, ut DEI servus cordi habeat, quidquid ad honorem & obsequium Domini sui pertinet, neque tamen hic illius commodis invigilet? Dicat sanè audacter & cum fiducia Sacerdos fervens: (b) „ Dilectus meus mihi „ & ego illi: ille mihi, quia benignus & misericors: ego illi, quia non ingratus: ille „ mihi gratiam ex gratia: ego illi gratiam pro „ gratia: ille meæ liberationi, ego illius honori: ille salutem meam, ego illius voluntati. - - Curæ tibi est, minister fidelis, Domini tui gloria: curat quoque fidelissimus Dominus, certò crede, salutem & sanctificationem tuam, quia pius & justus est. Quomodo negligere poterit servum fidelem Dominus tam bonus? Serve bone! arcana sua omnia, maxima, intima tibi credit Dominus tuus: animas sui sanguinis emptas infinitò pretiò tibi credit: seipsum, corpus & sanguinem suum, thesauros suos, domum suam,

gre-

(a) Sap. 8. (b) S. Bern. Serm. 68, in Cant.

gregem suum tibi credit; nam (a) *constituit te Dominum domus sue, & principem omnis possessionis sue*: Tantos honores, tantos ex parte tua labores quid aliud sequi possit, nisi eximia sanctificatio? - - Non potest esse nisi sanctus, fidelis servus Jesu Christi: est annexa huic nomini sanctitas. - - Cur sanctus gentium Doctor, nisi quia servus Jesu Christi? Quo quidem titulo unicè gloriabatur. Cur sancti Sacerdotes, Pontifices, Confessores, quotquot fuerunt, adhuc sunt & erunt? servi erant Jesu Christi, & fideles ministri. - - O nomen! O titulum! O dignitatem! servus es Jesu Christi, Sacerdos bone! aliud jam non require: hæc summa votorum, hæc omnis felicitas, hæc vera sanctitas, hæc omne bonum! hæc salus, hæc protectio, hæc omnis benedictio. - - Nō sēne desideras, quanti sis apud Dominum tuum? Ad ipsius pro te fusam orationem, & postulatū attende: (b) *Volo Pater, ut ubi ego sum, illic sit & Minister meus*. Sanctus sum: volo, ut & ipse sit sanctus: perfectus sum: sit & ille perfectus. In gloria sum: sit & ipse mecum in gloria. Volo, ut ubi ego sum, illic sit & Minister meus. Quæ major felicitas aut optari possit, aut cogitari?

Sanctificatur tertio velut amicus Jesu Christi.
Eximiè sanctificatur ut servus: quanto magis sanctificabitur ut amicus? - - Sancti sunt servi Jesu Christi: quid amici? - - Amicus es; Sacerdos bone & fidelis, quia Domini tui mandata exequeris. (c) *Vos amici mei estis, si*
(a) *Pf. 104.* (b) *Joan. 22.* (c) *Joan. 15. 14.* fe-

feceritis, quæ ego præcipio vobis. Amicus es, ne dubita, postquam disertè asseveravit Dominus tuus: (a) Jam non dicam vos servos; quia servus nescit, quid faciat Dominus ejus. Vos autem dixi amicos, quia omnia quacunque audivi à Patre meo, nota feci vobis. Amicorum autem bona sunt communia. - - Sed quis denique sanctus erit, si amicus JESU Christi sanctus non est? Amicus, qui amici maximi gloriam sincerè quærit; cujus omnis intentio in dilectum fertur; qui amici optimi gratiâ nullum recusat laborem, hic sanctus non sit? Omnino sanctus hic est, aut nullus datur: sive in cælo, sive in terra sanctus. - - Sacerdos fervens, amice JESU Christi, quid ultra desideres? Hic votorum terminus, hæc meta, & omnis beatitudinis gloriosum compendium. Hic omnis honor & gloria, divitiæque omnes, quarum felicissimus quisque capax esse possit. O sortem invidendam, cui assequendæ nullus labor, nulla industria, vigilantia nulla sufficiat, aut nimia videri debeat!

Sanctificatur quartò ut Frater JESU Christi. Antequam Sacerdotes consecrati essent beati discipuli, ministros suos & amicos Dominus vocat: verùm susceptò Sacerdotio fratres etiam nominat: (b) *Vade autem ad fratres meos, suscitatus à mortuis Magdalenæ mandat. Narrabo, inquit, (c) nomen tuum fratribus meis: in medio Ecclesiæ laudabo te.* Quid fratre intimius? quod nomen dulcius? - • Conglutinata erat anima

(a) *ibid.* (b) *Joan. 20, 17.* (c) *Psal. 21.*

anima Jonathæ animæ David, quia ut fratres se invicem habebant. Sacerdos fervens & sancte, ecce hic frater tuus, qui & Pater, & Dominus, & Mater est! En primogenitum in multis fratribus! quò nunc ascendere sublimius gloriosa felicitas tua possit? Beate Sacerdos! conglutinata est anima tua animæ Jesu Christi, recordatione, intellectu, voluntate, imitatione: ergo tu frater illius es: cohæredem te suum agnoscit: sanctitatem fraternè tecum partitur: (a) *Confessio & pulchritudo in conspectu eius: sanctimonia & magnificentia in sanctificatione eius*, quam tibi impendit, Sacerdos electe! sanctitas minimè vulgaris est; magnifica est, speciosa est, quam ut frater in conspectu eius per ipsum, & cum ipso, & in ipso consequeris. Quomodo fratrem non ornabit, non magnificabit, non sanctificabit? Tene pignus nobilissimū sanctificationis tuæ, arrham salutis, notam securam ac certam prædestinationis tuæ, dilectionem teneram & robustam fratris nimium amabilis: hanc ne dimitte, & salva tibi sunt omnia. Verè nimis honorati sunt amici tui, DEUS! nimis confortatus est Principatus eorum!

Punctum II.

Sacerdotis tepidi reprobatio quadruplex.

Reprobatur primò ut Proditor. Judas tepidus Sacerdos, Jesu Christi discipulus, vocatus
(a) *Psal. 95.* tus

tus Apostolus, inter nascentis Ecclesiæ principes cooptatus; amore, beneficiis & gratiis præventus, ad familiarem cum Domino suo consuetudinem admissus, signorum & prodigiorum illius quotidianus testis, peramanter instructus, pretiosè enutritus, malitiâ inauditâ sub amicitiaë ficta specie Dominum suum in mortem tradidit: (a) *Et confestim accedens ad Jesum dixit: ave Rabbi, & osculatus est eum.* Horrendi sceleris enormitatem quis capere sufficiat? Discipulus tantopere dilectus contra talem Magistrum insurgere ut proditor ausit? Judas Sacerdos, mortalium ingratiſſimus, iniquiſſimus, auri cæco amore captus, nulla Domini sui amabilitate, nullis beneficiis delinitus, hoste aperto crudelior, omni bellua ferocior, DEum ac Dominum suum prodit, vendit, & in mortem tradit! poteritne humana mens crimen atrocius cogitando effingere? Sanè non poterit. - - Judæ proditoris germanus frater est Sacerdos in tempore confirmatus. Ad regalis Sacerdotii dignitatem evectus, gratiis ornatus, ad intimum Regis æterni ministerium vocatus, arcanorum omnium arbiter factus, inter amicos adlectus, in fratrum numero habitus, super familiam & thesauros Domini sui constitutus, non amat; heu! non amat Dominum nostrum Jesum Christum, quem perfidè prodit & persequitur. Prodit, cum luridè celebrans sub pietatis nonnulla specie ori admovet Sacrosanctum Domini

cor-

(a) *Matth. 26.*

corpus, quod in animam quavis cloacâ pestilentiorem demittit. Prodit Dominum suum, quando mille titulîs eidem obstrictus, nulla tamen ipsius emolumenta quærit, honorem negligit, beneficia contemnit. Turpiter prodit Dominum suum, quando coram omni populo vota sua non reddit, & infandum teporem inter ipsa tremenda mysteria palam demonstrat. Prodit, cum animas perdit; socordia, negligentia, scandalis ad interitum promovet. Ut Judas *non amat Dominum nostrum Jesum Christum*: Quid mirum, si cum eodem scelerato socio anathema, & reprobus est? Quis enim vero reprobos inter censendus erit, si Judæ frater & socius, nullis Jesu Christi beneficiis, charitate ac pietate nulla emolliendus, inter sanctos & electos numerari potest? -
(a) *Dilexit maledictionem Sacerdos tepidus, & veniet ei: noluit benedictionem, & elongabitur ab eo. Induit maledictionem sicut vestimentum: & intravit sicut aqua in interiora ejus, & sicut oleum in ossibus ejus.*

Reprobatur secundo ut fur. Sacrilegi furti constanter se alligat Sacerdos tepidus, cum non modo honorem debitum DEO ac Domino suo furatur, sed quàm maximè, dum Ecclesiæ beneficiò, quod datur propter officium, turpiter abutitur. Furatur operarius, qui mercedem accipit, & tamen operari renuit. Inter fures audacter computemus Sacerdotem in tepore confirmatum, quia fructus percipit,
H quos

(a) *Psal. 108.*

quos justo labore suos non facit. Furatur Ecclesiam, cujus bona injustè sibi arrogat : furatur piis fundatoribus, quorum factas Ecclesiam oblationes dissipat : furatur gregi suo decimas, fructus, oblationes multo sudore partas, quem solitudine pastoralis per summam iniquitatem defraudat. At fures profectò regnum DEI non possidebunt. Quis fures perpetuò sacrilegos illuc admittendos credat? Quos autem in usus convertit Sacerdos tepidus Ecclesiam bona, quæ ad ipsum non pertinent, quia non laborat? Otium, vanitas, cultura ventris, voluptas, commoda, consanguinei certatim illa rapiunt, & iniquè profundunt. Quis dubitet, Ecclesiam hac injustitia gravissimè affligi, spiritum sanctum Jesu Christi acerbè contristari, & populo Christiano damna maxima inferri? Et quomodo sanctus, imò qui salvus esse poterit Sacerdos hanc iniquitatis semitam perpetuò terens?

Reprobatur tertio ut latro. Væ animæ pauperi, quæ in tepidum Sacerdotem incidit; nam incidit in latrones. Tepore, otio, desidia, & quod longè pessimum, scandalis animas jugulat: prò quales animas! emptas pretiò magnò, spirituales, immortales, DEI capaces, Angelorum æmulas, ad Sanctorum omnium beatam societatem vocatas. - - Nostine autem, Sacerdos crudelis, quid agas, cum vel unicam animam scandaloso tepore occidis? (ut scandala graviora taceam, quorum solum nomen sit horrore) cum animam occidis, quam sal-

vâffer

vâisset pastoralis fervor, Deum majori gloria fraudas, quàm eidem Sancti omnes in vita sua procurare unquam possint; namque illorum boni actus, quantumvis innumerabiles, semper manebunt finiti: contrà verò actus laudis, amoris, adorationis unius animæ tuâ culpâ perditæ futuri fuissent per totam æternitatem infiniti. Nunc postquam vitiô tuô periit, magis Deum blasphemando æternùm in-honorabit maledictionibûs infinitis, quàm in-honorare unquam possint in vita sua peccatores omnes simul sumpti per peccata numerô semper tantùm finita. Quid nunc erit, animam non unam; centenas fortè ac millenas turmatim perdidisse, neglexisse, ad infernum detrufisse? Fusus Abeli cruor adversus Cainum fratricidam clamabat de terra: toties fusus & perditus Jesu Christi sanguis fors non clamabit? Animam pro anima, vitam pro vita debet, qui corpus occidit, & nihil fors debet, qui animas æternùm perdit? (a)

Va homini, per quem scandalum venit: sed multo magis vae Sacerdoti; iterum iterùmque vae Sacerdoti, per quem scandalum venit! -- Si patrem egisses, si vulnera curâsses, si vinum & oleum infudisses, si verbô & exemplô subvenisses, anima fratris tui æternùm viveret: nunc autem æternùm periit. Dabis animam pro anima: clamabit adversum te, & vindictam æternùm postulabit anima infelix, quam occidisti. -- Solum fratris corpus oc-

H 2

cidit

(a) *Matth. 18.*

cidit Cain, & furiis agitated, terroribusque perplexus miserrimam deinceps vitam egit: DEum fugit & homines fugit, belluæ quam homini similior, sed pœnâ fratricidio debitam non effugit. Si aures commodare vellet tepidus Sacerdos, quid aliud audiret, præterquam voces lamentabiles animarum, quas negligentia, scandalô, tepore occidit, post ipsum indefinenter clamantium: *Tu nos occidisti! tu nos occidisti! æternùm occidisti!* non corpora, sed animas occidisti! & ille nihilominus ridet, tripudiat, jocatur! Quàm timendum, ne tantò gravior immineat vindicta, quantò vivit securior! - - Igitur non tantùm simplex homicida est Sacerdos tepidus, sed & fraticida, & sui ipsius, ac animæ propriæ crudelis latro; nam cùm alios ad interitum promovet, ipsemet ante alios ad exitium festinat. - - O horror! O scelus! (a)

„ Defuisti partibus tuis, Sacerdos tepide!
 „ pars tibi erit cum hæreticis, pars cum Ec-
 „ clesie tyrannis, cum latronibus & homi-
 „ cidis! (b) tot enim occidimus, quot admor-
 „ tem ire quotidie tepidi ac tacentes videmus.

*Reprobatur quartò tanquam deicida, & christici-
 da.* Hi denique sunt fines ultimi non huma-
 næ malitiæ, sed pravitatis plusquam diabolicæ, occidere Dominum JESUM Christum: hoc crimen inter omnia maximum, quod olim in sacratissima Redemptoris persona non modo

(a) S. Bern. ad Synod. (b) S. Greg. hom. 11. in Ezechielem.

dò attentârunt, sed & perpetrârunt cum Sacerdote Juda vix non meri Sacerdotes; nam *Sacerdotes & Pontifices tradiderunt eum* Inter omnia igitur scelera longè gravissimum Sacerdotes admiserunt, christicidium. Et tu quoque occidis JESUM Christum non semel tantum, sed iteratò, sed frequenter, quoties nempe graviter peccas, aut scandalum præbes, ô Sacerdos mortalium infelicissime, qui tepes! ubicunque demum tepeas, sive in clero sæculari, sive in regulâri. Vixit olim per gratiam in anima tua JESUS Christus: tu illum occidisti, quoties graviter deliquisti! de numero illorum es, quos amarô animô gentium Doctor commemorat: (a) *Rursum crucifigentes sibi met ipsis Filium DEI, & ostentui habentes.* Vivebat per gratiam JESUS Christus in hac, & hac, & illa innocente animula, cui scandalo fuisti, quam neglexisti, quam non erudisti, cui non invigilasti: tu Dominum toties occidisti, quot animas crudeli tepore, ac funestis hujus appendicibus perdidisti. Formare debebas cum Apostolo in animabus tibi commissis, ac præsertim in anima tua JESUM Christum, ut ubique viveret: tu ubique illum occidisti: ubique divinam ipsius imaginem extinxisti: ubique diabolum substituisisti, deicida sceleratissime, iniquissime christicida! O terror! O tepor! O scelerum scelus! O criminum epitome & origo, heu! non satis cognita, & nunquam satis metuenda!

• H 3

○

(a) *Hebr. 6, 6.*

O tepor Sacerdotum, reprobationis æternæ infaustum stigma, infelix præludium!

Quantùm delector, cùm Sacerdotem sanctè ferventem intueor, Jesu Christi charum discipulum, ministrum fidelem, amicum & fratrem! quantùm horreo, cùm Sacerdotem tepidum contemplor, proditorem, furem, latronem, christicidam! quid ago, ut illum assequar; istum persequar? Quid agendum, ut prioris felicitatem obtineam: posterioris miseras à me quàm longissimè removeam? Quid egi hæctenus: quid agam impostertum?

Fiunt in silentio nonnullæ reflexiones seria super potentissimo arcendi teporis, & alendi fervoris remedio, qui spiritus filialis est, & modus agendi cum Jesu Christo uti plenus reverentia, ita pariter plenus fiducia & amore, quo rerum spiritualium nausea procul arcetur, & beatus fervor novis quotidie incrementis augetur. Mentis oculus in ea tanisper desigitur, qua lectio sacra hucusque dedit de filiali ac familiari cum DEO ac Domino nostro consuetudine jugiter alenda.

CONSIDERATIO VI.

Sacerdos fervens & tepidus quotidiana peragentes observantur, & discriminantur.

ORdinatè in omnibus procedit Sacerdos fervens: inordinatè & confusè Sacerdos tepidus. Ductum gratiæ ac Spiritus sancti observat prior: naturæ impetum & prava

VOS

vos animi motus sequitur posterior, discrimine tanto, quantum est cœli à terra; imò quantum est inter sanctum & reprobum.

Punctum I.

Sacerdotis fervidi ordo diurnus.

Jucundè & sanctè vivit Sacerdos fervens, quia ordinatè vivit: nullum tempus illi longum: nihil tædii in pretiosis occupationibus, quas amat & æstimat. 1. Propter objectum grande, in quod tendunt. 2. Propter finem nobilem, quem intendunt. 3. Propter fructus eximios, merita & virtutes, quas illæ proferunt. - - Una dies apud ipsum alteri quàm simillima, pio & prudenti ordine digesta, cui tamen scrupulosè adeò nunquam adhæret, ut non præferatur semper charitas, cum proximo succurrendum, aut piæ hospitalitati serviendum.

Primò igitur statum surgendi tempus religiosè observat Sacerdos Jesu Christi servus, nisi, ut jam dictum, vel charitas, vel necessitas aliud quandoque jubeant. - - Excitatus, aut evigilans mentem elevat, fervorem concipit, in desideria sancta exardescit, seipsum Verbo Incarnato in victimam tradit, amplam ab ipso benedictionem petit, & virginæ Matris filium se profitetur &c.

Secundo: temporis antemeridiani aureas horas consuetis precibus matutinis, sacræ medi-

tationi, penso Canonico, missæ sacrificio, sacroque demum studio accuratè tribuit. Horas pomeridianas partim curis œconomicis, partim visitandis ægris, pauperibus, desolatis piè impendit: DEum Evcharisticum in templo visitat, dictis inibi coram Sanctissimo quandoque Vesperis & Completorio, aut Virginis Rosario. Tum recitat pridie Matutinum, cui lectionem sacram libri ascetici subjungit: sequitur denuo studium sacrum usque ad cœnam: lectio scripturæ aut Patrum.

Tertiò: diem sanctè cœptam, & inter sanctas occupationes consumptam, sanctè etiam claudit examine vespertino, præparatione meditationis in diem alterum, & precibus nocturnis piè recitatis. Toto autem die illum filialem spiritum exercere satagit, qui facilia & jucunda reddit omnia; qui fervorem acuit, teporem eliminat, & quem lectio nostra sacra hujus tridui tam solidè commendat.

Attexere juvat memoriales versus actionum bene instituendarum ex P. Tytkowski S. J. qui fervire poterunt Sacerdoti ad sanctum fervorem aspiranti, aut eòdem jam ardenti.

Manè surgendo.

Aspiro, grates refero, cor offero, posco.

Ante meditationem.

Vivo probè, sensus custodio, digero puncta.

In

In meditatione.

Quis, quid, ubi, quibus auxiliis, cur,
quomodo, quando?

Credo hinc esse DEum, praeludo, prae-
mentem.

Discurro, miror, sum gratus, me pudet acti:

Offero, propono, postulo quidquid amo.

Reflexio post meditationem.

Corpus, Mnemosyne, ratio, excutiturque
voluntas.

Fructuum adnotatio.

Decretum, praxim, motivumque illustre no-
tabo.

Comestio.

Præproperè caveo, lautè, ardenter, stu-
diosè.

Intendo, precor, attendo, morumque re-
cordor.

Tempero, suspiro, gratia danda DEO.

Colloquium.

Respicio finem, evito mala verba, modestè
Lætor, onus porto, dexteritasque placet.

Lectio spiritualis.

Certus erit liber, & constans erit hora le-
gendi.

Fac multum: non multa legas: quæ legeris,
abde.

Hujus lectionis fructus.

Arma noto, tenerasque preces, praxes fa-
ciendi:

Lumina, principia, & sanctorum exempla
virosum.

Visitatio templi.

Elicio teneros actus, & quinque saluto
Vulnera: solamen, subsidiúmque peto.

Confessio.

Do grates, lumen posco, peccata recordor:
Deteriora gemo, sed meliora volo.

Examen conscientia.

Redde DEO grates, pete lumen, discute
mentem,

Delicti veniam posce, recide malum.

Quæ loca, personas, officia & vitia?

Somnus.

Reddo DEO grates, somnum offero, posco,
protestor.

Missas, vota, fidem, mancipium renovo.

Punctum II.*Sacerdotis tepidi dies confusa &
inordinata.*

IN lecto hæret Sacerdos tepidus, quam-
diu lubet: mente vix unquam in Deum
ascendit, cum evigilat: vana & inania
potius volvit, quamdiu pigritiæ indulget.
Preces matutinæ aut luridæ, aut nullæ:
sacra meditatio nulla: Sacrum venatorium:
horæ Canonice obiter & cursim expeditæ,
ne diu versari oporteat cum illo supremo
Domino, cujus notitiam & usum habere non
curat: tum visitatio stabuli, culinæ, horrei,
ut impetus naturæ dicat. Hæc temporis an-
teme-

temeridiani bellissima, si Superis placet, distributio.

2. Prandium tota mentis & sensuum applicatione sumptum: varia, ut genio magis lubet, modò hoc, modò illud, sine rationis & prudentiæ delectu arrepta, & mox iterum rejecta: somnus, & à somno haustus pomeridianus, vel popina: denique cœna: citatis equis Vesperæ & Completorium deproperatum: lectio nulla, examen nullum, preces vespertinæ nescio quales, si tamen aliqua. Hæc temporis pomeridiani miserrima distributio.

3. Somnus largus diem claudit, qui de DEO parum, de naturæ corruptione multum, de vitiis plurimum habet, quia nempe rerum spiritualium gravi nausea laborat tepidus sacerdos: non sapit ipsi pia cum Redemptore suo consuetudo, cujus tamen minister esse deberet, & qualem, exterius minimùm, se profitetur: non sapiunt ea, quæ sunt spiritûs, quia animalis homo est. Quare ut ægrum animum nonnihil recreet, à terra solatii aliquid constanter emendicat: sine gaudio nec esse vult, nec potest; cum itaque deficiat genuinum spirituale, quod quærere negligit, ad gaudium animale, spurium & sæculare convertitur: istud verò quia minimè satiat, miser homo in horas mutabilis nunc hoc, nunc illud inconsultè apprehendit, saltem vanâ multiplicitate ac varietate veri gaudii soliditatem ac simplicitatem

tem

tem compensaturus. Unde nunquam deficit, sed augetur semper tædium ac nausea rerum spiritualium, quas nec rejicere omnino potest tanquam Sacerdos, vî vocacionis ad illas exercendas destinatus: nec tamen portare easdem valet tanquam onus sibi gravissimum. Tota igitur die reptat humi ut vermis, qui cœlum petere deberet ut aquila: in pulvere, in sordibus toto die volutatur, quem cum Angelis & ipso Angelorum Domino versari oporteret. Sic dies, sic menses & annos nunquam redituros impiè prodigit Sacerdos, non Sacerdos; homo, non homo: monstrum hominis, naturæ portentum, generis humani flagellum & opprobrium

En! ut dies plenos numerat Sacerdos fervens; tepidus autem menses vacuos: ut beatus vivit prior & contentus; miserè posterior, absque gustu, sine gaudio, inter mille spinas & turbulenta tædia. Ordinatè dies suos ille transigit ut sanctus; hic inordinatè ac confusè ut reprobus. Ex duobus quid ego malim? Integra & hujus & futuræ vitæ felicitas, aut infelicitas hanc electionem est secutura.

ME.

MEDITATIO VI.

*Sacerdos fervens, angelus, quin
& Angelô superior. - - Sacerdos tepidus, demon
incarnatus, & ipso diabolo peior. S. Aug.*

Serm. 42. ad frat. de eremo.

P*ralud. 1.* Sacerdos bonus Angelorum cœ-
tui gloriosè immixtus : Sacerdos te-
pidus diabolorum turmis circumseptus
effingitur.

Pralud. 2. Angelorum gaudium, ac dæ-
monum terror, JESU fili DEI vivi! da An-
gelos in tuo sancto servitio imitari, & ma-
lignorum spirituum obstinatum perfidiam de-
vitare.

Punctum I.

*Boni Sacerdotis quadruplex An-
gelica proprietas.*

I. *Sacerdotis boni Angelica puritas.* Virtutis
Angelicæ summam necessitatem pro-
bè intelligens DEI servus omne stu-
dium in eam confert. Meminit sæpe, quid
Angelus ostenso aquæ limpidissimæ vasculo ad
divum Assisiatem quondam dixerit, talem
nimirum à Sacerdote exigi puritatem, qualis
ab elemento aquæ cristallinæ figuratur. Et
quid aliud requirat Angelica dignitas, An-
gelicæ functiones & occupationes, status
An-

Angelicus, imò & Angelicò major, nisi mores Angelicos, & puritatem Angelicâ, si fieri possit, superiorem. Atque hinc omne peccatum, illibatæ præsertim castitati adversum odit, horret, fugit, detestatur, quantum potest: nulla pestis, nullus coluber, nullus dæmon tam horridus illi videtur, quàm vel unicum lethale peccatum. Quare sensus accuratè custodit, cautè ambulat, sanctum DEI timorem pro scuto habet: odit & horret pseudo-casisticum procedendi modum, qui tepido solet esse familiaris: *Istud non est peccatum grave; ergo liberè facio.* Quin potius minima quævis peccata sollicitè vitat, dum persuasum omnino habet, in tanta statûs sanctissimi celsitudine modicum censerî non posse, quidquid deliberatè, utit venialiter tantùm peccatur. - - Confulit igitur Angelicæ puritati, quantum potest & plusquam potest, per Sacramenti pœnitentiæ lavacrum frequens, per contritionis perfectæ usum familiarem, per Agni immaculati esum ferventem, per opera pœnalia, & mortificationis sanctæ exercitium. Sed & instat piis obsecrationibus: miro affectu quotidie dicit: (a) *Dignare Domine die isto sine peccato nos custodire! à peccato simus semper liberi, & ab omni perturbatione securi.* (b) *Libera me per hoc sacrosanctum corpus & sanguinem tuum ab omnibus iniquitatibus meis.* Sic denique Angelorum esca nullo non die saginatus, in

(a) ad primam, (b) Canon missæ.

in sanguine Agni dealbatus, armaturâ fortium instructus Angelicam puritatem eò gloriofius æmulatur, quò majora illi pro eadem sunt ineunda certamina.

2. *Sacerdotis boni alacritas Angelica.* DEUS delectabiliter operatur, ait non nemo Sapientum: sic & Angelici spiritus, qui in scriptura stellarum nomine veniunt, (a) *luxerunt ei cum jucunditate*: Sic Sancti omnes, quotquot vivunt super terram, (b) *Domino serviunt in lætitia, & introeunt in conspectu ejus in exultatione.* (c) *Magnus Dominus & laudabilis nimis*: magnus & amabilis nimis; jugum illius suave & onus leve; conversatio ipsius, quæ amaritudinem non habet, nec tædium, sed lætitiâ & gaudium; occupationes nobilissimæ; fructus laborum pretiosi; præsens & futura felicitas; sanctissimi statûs immensa dignitas, hæc inquam & alia quamplurima sanctam lætitiâ constanter ingerunt Sacerdoti pio ac ferventi, ut adeò prorsus non laboret, quin potiùs facilitate mira & jucunditate, quæ sanctæ vocationis sunt, continuo exequatur; qui enim amat, non laborat; & delectabiliter operatur, quisquis secundum rectam rationem; secundum gratiam & Spiritûs sancti ductum operatur.

3. *Sacerdotis boni fervor Angelicus.* Qui facit Angelos suos spiritus & ministros suos ignem urentem, idem Dominus beatissimâ flammâ succendit sacerdotem suum, ita ut semper ardeat,

(a) *Baruch 3. 35.* (b) *Pf. 99.* (c) *Sap. 8.*

deat. Facit hic ardor cœlestis, ut in opere DEI exequendo sit velox instar Angeli, quibus dictum est: (a) *Ite Angeli veloces!* Nescit enim tarda molimina Spiritûs sancti gratia. Facit pulcherrimus ardor, ut Sacerdos eodem succensus in labore sacro insatiabilis sit, & indefessus, sicut ignis, qui nunquam dicit, fufficit; sed nactus suum pabulum ardendo semper augetur. Ignem hunc sacratissimum JESUS CHRISTUS Dominus noster venit mittere in terram, quando assumptâ carnis nostræ substantiâ, exceptô peccatô, per omnia fratribus assimilari voluit, factus amoris tenerimi & vehementer operatorii pabulum suavissimum, solidum, nunquam interiturum. -- Eodem igitur igne ardet Angelus; eodem Sacerdos: Ille quidem felicius, iste verò inter tot contraria gloriosius: uterque ardet, sanctus uterque, ambo beatissimi, quia verè diligunt Dominum nostrum JESUM CHRISTUM, quæ nota est sanctorum omnium, uti certissima, ita quoque sincerissima.

4. *Sacerdotis boni firmitas Angelica.* -- (b) *Confirmatum est cor ejus, non commovebitur:* in Christo radicans & superædificatus non timet ruinam. Angelicam porro firmitatem cum Apostolo non verba solum testantur, sed facta. (c) *Quis nos separabit à charitate Christi, ait uterque? An tribulatio? an angustia? an fames? an nuditas? an periculum? an persecutio? an gladius?* -- *Sed in his superamus propter eum*

(a) Is. 18. (b) Ps. 111. (c) Rom. 8. 35. 37. 38. 39.

eum, qui dilexit nos. Certus sum enim, quia neque mors, neque vita, neque Angeli, neque Principatus, neque virtutes, neque instantia, neque futura, neque fortitudo, neque altitudo, neque profundum, neque creatura alia poterit nos separare à charitate Dei, quæ est in Christo Jesu Domino nostro. En firmitatem Angelicâ superiorem, quia in agone ac certamine perpetuo semper victricem. - - Sanctæ charitatis habitum, ut scholæ vocant, dudum contraxit Sacerdos fervens: sacras virtutum assuetudines instar munimenti validissimi in animo suo ædificavit; (a) *Non commovebitur, donec despiciat inimicos suos.* - - Jesu Christo Regi potentissimo sincera charitate jungitur; quis illum dejiciet? Generosus, imperterritus, magnanimus perfringit omnia, nec tamen frangitur: omnes inferni machinas contemnit securus, quia ardente Christi charitate munitus. - - Non illum commovebunt acerbæ tepidorum crises, irrisiones, contemptus: non extollet prosperitas, non sternet adversitas; (b) *fundatur enim supra firmam petram.* - - Sta, Sacerdos sancte & invicte! Ita firmitate plusquam Angelica, qui dignitatem possides Angelicâ majorem, ut sancti Ecclesiæ Doctores passim testantur. (c) Sta super custodiam tuam; neque enim portæ inferi adversus te unquam prævalebunt.

I

Pun-

(a) *Psal. III.* (b) *Matth. 7.* (c) *S. Ign. M. S. Dionys. S. Bern. alii.*

Punctum II.

Sacerdotis tepidi quadruplex diabolica & plusquam diabolica proprietas.

1. *Sacerdotis tepidi diabolica impuritas.* - - Mera fœculentia, mera sanies, fœtidum pus est Sacerdos tepidus cadaveris instar, quod vitâ destitutum & animâ orbatum in tabem diffluit, vermiûmque horridos greges protrudit. - - Animæ vita Christus est: Christum ab anima tolle: teterrimum cadaver est, vitam non habet. Deest principium omnis motûs boni: adest principium omnis motûs mali; quid inde expectandum, nisi putredo, & impuritas diabolica! Humana impuritas finem denique habet: diabolica impuritas finem non habet. Constante peccat diabolus; constante quoque peccat Sacerdos tepidus, quia uterque hostis Jesu Christi. - - Apertè hunc odit diabolus: sub amicitia fallacis proditoria specie odit Filium DEI Sacerdos tepidus, diabolo etiam peior, quia hoste aperto deterior. - - Heu! latet sub veste Sacerdotali & sancta impuritas vanissimarum cogitationum, immunditia terrenorum affectuum, spurcitia operum mortuorum, & quid non abjectissimarum sordium, nausèamque ac horrorem cientis purulentia? O si inspicere
ad

ad momentum liceret animam Sacerdotis in tepore confirmati ! quantas ibi turpitudines , qualem impuritatis sentinam , & omnis generis fœcium cloacam inexhaustam videremus ! vivum ille se inaniter credit ac dicit ; sed planè mortuus est , quia Christus in ipso non vivit. Non vivit in ejus memoria : non in cœco intellectu : non in dura & frigida voluntate ; neque enim cogitat, ut decet , neque novit, neque amat summum bonum JESUM Christum, cui luridissimè servit, imò non servit , sed impuritate diabolica vitæ perpetua corruptione putrescentis , Majestatem tantam graviter offendit. Aut fortè gravis iniquitas , & diabolica impuritas non sit , Sacerdotem (prò ! quantam rem dicimus , cùm Sacerdotem nominamus !) Sacerdotem, inquam , ad ministeria sanctissima continuò tractanda divinitus vocatum , menses & annos , omnemque vitam in gravi torpore , rerum divinarum nausea & fastidio semper transigere ?

2. *Sacerdotis tepidi diabolica induratio.* Diabolus non convertetur unquam : neque Sacerdos in tepore confirmatus ad se redibit. Quis , amabò , Sacerdotum conversus est, quos à JESU Christo perversus animus alienaverat ? Petro sacra pentecostes die prædicante quinque millia de plebe conversi sunt : è sacerdotibus nemo ad se rediit.

Fures, latrones, impudici, publicani, meretrices, adulteræ à via iniquitatis, JESU Christo invitante, recesserunt: Judas Apostolus & Sacerdos tepidus, quantumvis amicissimè compellatus & invitatus non recessit. Quot, quæso, hæresiarchas Sacerdotes luridos conversos numeramus? nullum ego quidem sciam: omnes indurati vitiò suò periêrunt. - - Possent utique converti Sacerdos tepidus à viis suis pessimis, si efficaciter vellet; si vim sibi faceret; si vectes ferreos, & portas æreas teporis inveterati confringeret. Sed quid boni volet, quid faciet, quid confringet homo languidus, iners, cœcus, qui neque agnoscit statum infelicem, cui se addixit? induratum erat cor Pharaonis: diabolicè pariter induratum est cor Sacerdotis ex consuetudine tepidi; quis illum convertet? Non JESU Christi bonitas, quam ut alter Judas negligit: non gratiarum Sacerdotio annexarum ingens numerus, quibus protervè abutitur: non infernus, quem aliis quidem oggerit, sed ipse pro se non apprehendit: non motus interni gratiæ, ad quos minimè attendit: non exempla piorum, quos traducit & cavillatur &c. Iste vel ille magnus peccator ferventi concione, gravi adversitate, morbo, immissa paupertate convertetur: Sacerdos tepidus non convertetur; nam induratum est cor ejus: omnem salutis viam ipse sibi præscindit:

dit : omnem remediis efficacissimis virtutem ipsemet torpore suo adimit, ut sanari non possit, quia sanari non cupit, & sanari non cupit, quia sanum se errore crasso existimat. O quàm metuendus est status Sacerdotis in tepore suo indurati!

3. *Sacerdotis tepidi malitia plusquam diabolica.* Plus honoratus est Sacerdos, quàm diabolus, quia (a) *ipsis Angelis & Archangelis*, teste doctore mellifluo, *præhabitus*: igitur gravius peccat ipso diabolo Sacerdos, tepore pessimo inquinatus. Non tantis gratiis, tantâ misericordiâ præventus est diabolus, uti Sacerdos: ergo malitia & ingratitude istius major. - - Non potest in majoris momenti materia Sacerdos peccare, quin admittat (b) *peccatum grande nimis*. Peccatum grande nimis ob statûs Sacerdotalis eminentiam & sanctitatem: grande nimis ob gravissimas eidem annexas obligationes, quæ sine palmari Numinis injuria, & sine notabili animarum detrimento solvi non possunt: peccatum grande nimis ob scientiæ amplitudinem, ob gratiarum numerum & magnitudinem, ob remedium potentem efficaciam, ob miram divini obsequii suavitatem & jucunditatem, quæ omnia conculcat, negligit & contemnit Sacerdos tepidus, malitiâ plusquam diabolicâ. Neque enim diabolo concessa unquam est tanta patientia, tanta

I 3

lon-

(a) *S. Bern. ad pastores.* (b) *1. Reg. 2.*

longanimitas : non redemptus, non ablutus, non justificatus est ; verùm primo scelere perpetrato æternùm damnatus. - - Sed & magis nocet reipublicæ Christianæ tepidus Sacerdos, quàm ipse diabolus. Non nisi volentes præcipitat dæmon : contrà etiam nolentes, innocentes, bonas animulas detru- dit ad infernum Sacerdos tepidus, cum easdem Sacerdotali curâ destituit, scandalis mactat, tepore jugulat, quas tamen cœlum ultrò volentes accepisset, si Sacerdos muneri suo non defuisset. Canis ligatus est dæmon : latrare potest, mordere non potest, nisi volentem. Canis rabidus à catena solutus est Sacerdos malus : obvium quemque, etiam fugientem, etiam quandoque renitentem perversò vitæ exemplò mordet. Quid multis ? æterna veritas testimonium præbet irrefragabile : (a) *Mali Sacerdotes, inquit, diabolò peiores sunt, & ideò præ diabolis omnibus profundius submergentur in infernum.* (b) „ Capita gentium sumus, ait „ S. Augustinus, cœcorum & ignorantium „ duces, claudorum baculus, terrarum „ principes, regum viatores, Angelis superiores ; Sed dæmonibus peiores, dum „ hæc negligenter prospicimus. Notemus hanc voculam, negligenter : non dicit S. Doctor, tunc solùm Sacerdotem diabolo esse peiorem, quando scelera committit ;

sed

(a) l. 4. revel. S. Brig. c. 15. (b) Serm. 42. ad frat. de Eremo.

sed tunc etiam, quando *negligenter* grande suum munus exequitur. O statum Sacerdotis tepidi sanè horrendum! non modò certat cum diabolo de malitia, sed & centuplicatis petulantia ac protervia anfractibus eundem superat.

4. *Sacerdotis tepidi diabolica impœnitentia.* In pessimo statu semper versatur Sacerdos tepidus. 1. Quia charitatem non habet. 2. Quia formidandâ Angelicis humeris dignitatem joculariter & nugatoriè gerit. 3. Quia DEI majestatem & bonitatem perpetuò contemnit. 4. Quia opus Dei non uno tantùm die, sed per integram vitam facit negligenter. (a) *Maledictus autem est, qui facit opus DEI negligenter.* 5. Quia vocationi sanctissimæ in rebus etiam gravibus vix unquam respondet. 6. Quia tepore suo & Ecclesiæ, & populo Christiano, & gregi commisso, tam positivè quàm negativè constanter & graviter nocet &c. Quid verò hinc sequi aliud possit, nisi diabolica & finalis impœnitentia? - - Si Sacerdos per totam vitam tepidus sanctè mori potest, nemo sanè damnabitur. - - Sæcularis homo dum cadit, faciliùs resurgit: non cadit è loco tam sublimi; non adeò conteritur. Verùm Sacerdos ex eminenti sacrae dignitatis fastigio, quasi è præcelsa turri decidens ita quassatur, ita conteritur, ut sanari, nisi per grande prodigium vix possit. -

I 4

Fi

(a) *Jerem. 20. 48.*

Finalis igitur impœnitentia expectat Sacerdotem in tepore obfirmatum: impœnitentia non publica quidem aut notoria, sed tacita & occulta, magisque vel ideo periculosa, quia negligitur; unde fit, ut puls demum crassæ ignorantia tenebris primus æternitatis radius funestissimam reprobationem Sacerdoti tepido sit ostensurus.

Claudat meditationem D. Chrysoftomus, cujus hæc terribilis ac timenda sententia est, Sacerdotum plerosque reprobaturum iri. Sic enim loquitur S. Doctor: (a) Non temerè dico, sed ut sentio: „Non arbitror „ inter Sacerdotes multos esse, qui salvi „ fiant, sed multò plures, qui pereant; „ (b) Res enim hæc excelsum animum requirit. Et alibi: miror, si potest aliquis salvari „ Ecclesiæ rectorum. Adstipulatur vir Apostolicus Joannes Avila apud Gedeonem, Foster *de utilit. Catech. p. 4.* „ Tot, tantæ „ que sunt Parochorum, Curatorum, & „ Sacerdotum omnium obligationes, ut „ qui vel tertiam partem re ipsa implet, „ sanctus ab hominibus æstimaretur, cum „ tamen eo solo contentus non sit evasurus gehennam. Verè grandis dignitas Sacerdotum, exclamat D. Hieronymus; sed & grandis ruina, si peccant!

Sed quem numerum ego denique sum aucturus, an verè pœnitentium, an impœni-

(a) *Hom. 3. in acta Apost.* (b) *Idem hom. 34. in Ep. ad Hebr.*

poenitentium? Si nunc ferventibus accedo, sanctè moriar: si tepidis, infelicem vitam mors funesta excipiet. Quidquid sit de numero vel paucitate Sacerdotum salvandorum, peribo certò, si tepidus: salvabor si piè fervens extitero. Si vel unus tantum salvetur, ego unus ille ero, ubi Jesu Christi charitas me commendaverit: contrà si vel unus damnetur è tanto Sacerdotum numero, infausta fors me unum feriet, si abominando tepore vitam maculavero. Quid ergo consilii? An malim fortassis post vitam infamem, ignobilem, miseram, mihi, mundoque noxiam, turpem, criminibus oppletam, ac diabolicam reprobari, quàm post vitam gloriosam, veris divitiis affluentem, speciosam, jucundam, & Angelicam cum Sanctis in gloria numerari? -- Odi, horreo, detestor infandum teporem: amo, æstimo, amplector sanctum fervorem. Seria voluntate amplector pariter vix non unicum, uti suavissimum, ita præstantissimum fervoris conservandi ac teporis eliminandi remedium, beatam videlicet cum tua Majestate familiaritatem, plenam reverentiâ, plenam fiducia & amore. Christe Jesu redemptor amantissime, DEus maxime, optime, benignissime! scio, magnitudinis tuæ non est finis: sed & bonitatis tuæ non est numerus. Infinite magnum revebor ut filius: infinite bonum diligam ut filius.

Hæc vita fervens , vita sancta , vita solide jucunda , plenèque beata est , tecum libenter versari , te amare , te observare , circa te tuumque honorem constanter occupari. Da vitæ hujus admirabilis beatitudinem sectari nunc toto corde , tuamque demum gloriam æternum contemplari , qui cum Patre & Spiritu sancto vivis & regnas in sæcula sæculorum , Amen.

Coronis tridui.

ITe nunc Sacerdotes sancti & electi ! redite ad dilectum gregem vestrum nobilissimo igne succensi ! ite , Pastores vigilantissimi , fideles ministri , fratres , amici Regis regum potentissimi Jesu Christi ! ite ; ad summos immortalis gloriæ apices contendite , quos regalis Sacerdotii sublimitas , & statûs vestri sanctitas offert conscendendos. Ite , negotiatores boni ac seduli , veras divitias utraque manu , indefesso studio congregate ; lucete , ardete , accendite omnia ! pugiles generosi ! vitiorum monstra jugulate , stygii leonis ferociam comprimite , palmas & lauros colligite. Benefica sidera ! prodeste animabus tantò Redemptis pretiò : juvate laborantem Ecclesiam : mundum in maligno positum zelo ac fervore Sacerdotali sanctificare pro viribus studete. Florete , germinate : virtutum omnium flores & fructus uberrimos ad

ad communis Domini gloriam, ad gregis
Dominici exemplum, ad Ecclesiæ sanctæ
ornamentum, ad reipublicæ Christianæ
subsidium, ad vestram ipsorum eximiam
sanctificationem producite. Observate,
amate Dominum, magistrum, regem, pon-
tificem, fratrem, amicum vestrum, &
benefactorem maximum Dominum nostrum
JESUM Christum. Mementote semper ex
dictis in dissertatione præliminari, quan-
tus & qualis; quàm sit amabilis, & ad-
mirabilis: hunc, inquam, Dominum,
cum quo & circa quem fere constanter
occupamini, amate, observate: agite
cum ipso ut domestici, ut familiares, ut
filii. Pergite in bene cœptis. Sic vitam
vivetis Angelicam, jucundam, beatam:
sic ab infelicissimo tempore quàm remotis-
sima pulcherrimè fervebitis, laborantes
non laborabitis, fructum centuplum &
permanentem afferetis; ab auditione ma-
la & reprobatione æterna non timebitis:
(a) *Gaudebit cor vestrum, & gaudium vestrum
nemo tollet à vobis.*

Evcharistice JESU! salvos fac fervos tuos,
DEUS meus, sperantes in te, & benedic hæ-
reditati tuæ. Et rege eos, & extolle illos
usque in æternum. Æterna fac cum sanctis
tuis in gloria numerari!

ORA-

(a) *Joan. 16.*

ORATIO

Post meditationes singulas.

QUÆSUMUS, omnipotens DEUS, ut nos Sacerdotes famulos tuos, quos in benedictionibus dulcedinis tuæ misericorditer prævenisti, in tuo semper facias amore ferventes. Per Dominum nostrum JESUM Christum Filium tuum, qui tecum &c.

Lectio sacra hujus tridui nostri, Sacerdotes sancti & electi, ex opere P. Benedicti Rogaccii S. J. desumitur, cui titulus: Unum necessarium: liber iste præclarus est, tomulos quinque complectens. Tomulus præsertim tertius tractatum habet nunquam satis commendandum, in praxi utilissimum & jucundissimum, huic triduo insigniter accommodatum. Sanctum fervorem stabilire, omnemque in obsequio divino teporem quàm longissimè arcere intendimus: remedium igitur efficax quærendum nobis est, quo per DEI gratiam feliciter adjuti scopum hunc nostrum assequamur. Certissimum autem est, fervorem Sacerdotalem & sanctum sine gustu rerum spiritualium consistere, ac durare nullo modo posse. Quisquis Sacerdotum alacriter, cum gaudio & gustu suas functiones peragit, hic fervens & sanctus est; nam bene peraget omnia: quisquis verò cum

cum nausea, cum tædio, sine gustu & sapore illa exequitur, quæ status & vocatio sancta postulat, malè, imò pessimè singula exequetur, quia studium & applicatio deerit, quam acuit spirituale gaudium, & opprimit animi tædium. Cum autem gustum & saporem exigimus rerum spiritualium, quæ Sacerdotem potissimùm occupant, gustum & saporem sensibilem minimè intelligimus: prodesse quidem hic potest, si bene illo utamur, sed necessarius non est; imò noxius erit, si huic soli quis inhæreat: nam eo præsentē fervebit, absente torpebit: in horas singulas mutabitur Sacerdos, quia mutabilis semper est gustus ille sensibilis, in potestate hominis minimè positus. Gustum itaque rationabilem sectemur oportet, fundatum in fide, in recta ratione, in solidis principiis veræ sapientiæ, quæ affatim nobis suppetunt, & gustum saporémque genuinum non minùs excitare, quàm conservare semper possunt, modò illis uti seriò velimus. Quare in nostra potestate semper est gustus ille ac sapor, qui sanctum fervorem inseparabiliter comitatur. Nausea verò illa tædiúmque culpabile, vincibile ac voluntarium, quod omnium tepidorum infelix morbus est, quàm longissimè à nobis repellendum; nam & istud in arbitrio nostro plenè est positum.

Qua-

Qualenam igitur medium illud est tantum
 tens, tam jucundum, quod saporem &
 gustum, unaque fervorem sanctum indu-
 bitatò nobis procurabit; omnem nauseam
 arcebit, tediumque ac teporem elimina-
 bit? Dicam verbò, quod nobis prolixè
 Auctor suprà laudatus in lectione sacra hoc
 triduo exponet. Spiritus filialis, & sanctæ
 cum JESU Christo DEO ac Domino nostro
 familiaritatis exercitium certò præstabit,
 quæ paulò prius sunt dicta. Quid enim-
 vero Sacerdotem, qui cum hoc Domino
 suo, & circa ipsum fere constanter occu-
 patur, magis deceat quàm filialis animus,
 non servilis; quàm sanctè familiaris agen-
 di ratio? Quid autem hoc remedio suavius &
 potentius? Quid jucundius esse possit, quàm
 reverenter, amicè, cum fiducia alloqui
 sæpissimè Dominum illum, cujus majestas
 & bonitas finem non habet? Amicorum
 omnium amicissimus & sincerissimus est:
 (a) *Tadium & amaritudinem non habet con-
 versatio ipsius, sed lætitiæ & gaudium.* Quid
 ad nauseam tollendam efficacius: ad gustum
 & fervorem acuendum potentius? Tanti
 ergo remedii virtutem, suavitatem ac fa-
 cilitatem attentè hoc triduo audiamus, si
 tamen aliquo vitæ sanctæ, felicis & jucun-
 dæ desiderio tenemur; si nauseam ac te-
 porem infelicissimum, qui vitam replet ama-
 ritudine, propellere à nobis optamus.

TRA-

(a) Sap. 8.